

Katangos min. pirmininkas paskelbė mobilizaciją

Nauji posūkiai sovietiniame žemės ūkyje

Sovietinis žmogus pasilgo tikrumo, pastovumo

Spaudoje buvo kukliai paminėtas įvykis: Maskvoje birželio 14—17 dd. įvyko visasąjunginis žemės ūkio specialistų pasitarimas. Dalyvavo per 3,500 žemės ūkio teoretikų, specialistų ir pirmūnų — praktikų. Jis buvo suauktas TS kom. partijos CK ir MT nutarimu, tikslu "išbaigti" moksliniai pagrįstas rekomendacijas žemės ūkiui, atsižvelgiant į atskirų rajonų (zonų) sąlygas.

Dar ne visa pasitarimo medžiaga paskelbta, bet jau galima padaryti svarbias išvadas apie dabarties sovietų žemės ūkio padėtį ir apie vadovybės numatytą tolimesnę kryptį. Galima drąsiai pasakyti, kad sovietų žemės ūkyje "stebuklingas penkmetis" (1953/59) tolimesnį ūkio šuolių nedarė ir nuo 1959 m. gruodžio k. ek. suvažiavimo girdimas vadovybės balsė tik duslus tonas. Toks įspūdis susidaro ir šiais metais, vykdamas septynmečio planą, kuris reikalauja staigaus produkcijos kėlimo, o čia, priešingai, pasirodo net smukimas, ypač grūdų derliuose. Pradėtas nuimti šių metų derlius irgi nedžiugina ir nusiskundžiama gamybos mažėjimu. ("Pravda" 1960—VI—6 ir 13 d.)

Chruščiovo užtikrinimai, į du tris metus pralenkti JAV-ės, sovietinės propagandos jau apei nami, o minėtame Maskvos pasitarime žemės ūkio ministras nurodė naujus terminus, būtent: "Kp. ek. nustatė išdirbti generalinę perspektyvą mūsų krašto vystymuisi artimiausius 20 metų. Per šį istorinį terminą (laikotarpį) bus pasiektas pats aukščiausias pasaulyje žemės ūkio produktų gamybos ir suvartojimo lygis".

Bet pasitarime padaryti pranešimai ir diskusijos tokiame optimizmui pagrindo nedavė, o priešingai, nustatyta, kad "sudaryti produktų gausumą, mes turime pakelti žemės ūkį į naują, daug aukštesnį lygį".

Kaip būtų galima greičiau pasiekti aukštesnį žemės derlingumą ir gyvulininkystės produktų gamybą — tai ir buvo pasitarimo svarbieji klausimai. Dabartinė žemės ūkio vedimo forma, paremta pasėlių plotų didinimu, oficialiai pripažinta esanti primityvi (ekstensyvi). Reikalaujama didesnių derlių iš hektaro, aukštesnių produkcijos rodiklių iš kitų ūkio šakų. Tam pasiekti visa Sovietų Sąjungos teritorija dalinama į 39 žemės ūkio zonas. Kiekvienai zonai pritaikoma pagal gamtines ir klimatinės sąlygas siaura gamybos specialybė (kviečiai ar miežiai, ar kukurūzai, ar cukriniai runkeliai, ar linai, ar pieninystė, ar karakulės, ar bekonas, ar kitos ūkio šakos). Tokia siaura specializacija įgyvendinama tiek visame krašte, tiek atskirame kolchoze ar sovchoze.

Nustatyta, kad turi būti pilnai pertvarkyta ir sąlygomis prita-

kyta: a) žemės įdirbimas, sėjomaina, sėklos ir trąšos, b) gyvulininkystės, veislininkystės, veterinarijos ir zootechnikos struktūra, c) mašinų gamybos ir mechanizacijos sistema, d) paruošų laikymo ir žemės ūkio produktų paskirstymo sistema, e) kapitalų investavimo struktūra, f) darbo organizavimo struktūra, g) kolchozininkų ir sovchozų darbininkų buitis.

Jau seniau pradėti ta kryptimi darbai, bet žemės ūkio ministras turėjo pripažinti, kad šios reformos sutinka didelį, aštrų pasipriešinimą vietose. Dėlko? Kolchozai ir sovchozai aiškiai suprato vyriausybės norą vesti žemės ūkį taip, kad jis pirmoje eilėje būtų vyriausybės užsakimams atlikti, o ne aprūpinti gamintoją (kolchozininką) ar sovchzininką. Didelius žemės plotus specializavus vienos rūšies gamybai, vyriausybė turės pristatyti vietas gyventojų reikalams visus reikalingus produktus, gi dabartinė prekybos sistema ir neįmanoma gyventojų interesų neužtikrinti normalaus gyventojų aprūpinimo. Skaitoma, kad pasitarime buvo paruošta medžiaga naujam 20-ties metų planui, kuris bus pateiktas XXII k. suvažiavimui 1961 metais.

Vis planuojama trimečiais, penkmečiais ir septynmečiais, o planai dar dažniau kaitaliojami. Tuo tarpu sovietinis žmogus pasiilgo tikrumo, pastovumo. Jau (neseniai) miręs) Pasternakas savo romane "Daktaras Živago" skundėsi, kad žmogus gimsta gyventi, o ne ruošti gyventi". (E.)

Nikita gali atvykti į New Yorką, bet lke nenori

WASHINGTONAS. — Jungtinės Amerikos Valstybės nedraudžia į New Yorką atvykti sovietų diktatoriui Nikitai Chruščevui pasikalbėti nusiginklavimo klausimais, bet prezidento Eisenhowerio ten nebus.

Tokią poziciją antradienį užėmė Valstybės departamentas, pastumdamas į šalį Chruščiovo siūlymą sukviešti 82 valstybių viršūnių konferenciją Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje pasikalbėti nusiginklavimo klausimui.

Apibūdinę siūlymą kaip propagandinį žaidimą, pareigūnai pareiškė, jei Chruščiovas nori dar vieną kelionę atlikti į Jungtines Amerikos Valstybes, jam vieta kalbėti nusiginklavimo reikalu yra Jungtinių Tautų nusiginklavimo komisija, kuri pasisūlė sesijai rugpjūčio 15 d. Komisijai sudaro visi 82 Jungtinių Tautų nariai.

Pasak pareigūnų, dabartinės sąlygose prezidentas Eisenhoweris nevyks į Jungtines Tautas dalyvauti nusiginklavimo posėdžiuose, nors ir Chruščiovas atskris į New Yorką. Gal būt Eisenhoweris ir pa-



Policininkai Pusanė, pietų Korėjoje, varo riaušinininkus į kalėjimą, pradėjus degtini balsavimo dėžes. Pietų Korėjoje parlamento rinkimai buvo praėjusią savaitę. Riaušės kilo, kad kai kuriose apylinkėse laimėjo buvusio prezidento Rhee šalininkai. (UPI)

Vakarai laukia naujos Berlyno krizės

Kaip toli eis Rusija ir rytų Vokietija?

WASHINGTONAS. — Jungtinės Amerikos Valstybės vakar padarė apybraižas savo užsienių politikos strategijos, turėdamos galvoje, jog Sovietų Sąjungos premjeras Nikita Chruščiovas savo grasinimu gali sukelti naują Berlyno krizę, jei vakarų Vokietijos parlamentas susirinks vakarų Berlyne sekant mėnesį.

JAV vyriausybė rimtai ima į galvą Chruščiovo grasinimą, nes kitos išeities nėra. Jungtinės Amerikos Valstybės, Britanija ir Prancūzija pažadėjo ginti vakarų Berlyną visokia kaina.

Naujausi pranešimai kalba, jog rusai ir rytinės Vokietijos komunistai planuoja greitai sukelti Berlyno krizę.

Jungtinės Amerikos Valstybės Rusijai užvakar trumpai drūtai pasakė, kad Sovietų Sąjunga neturi legalaus žodžio dėl sąjungininkų teisių vakarų Berlyne, kuris visiškai yra apsupas tas komunistų teritoriją.

Jungtinės Amerikos Valstybės dėl parlamento posėdžio vietos parinkimo laiko vakarų Vokietijos dalyku, duoda laisvas rankas.

Krizės rimumas priklausys,

Kazim. Pilipauskienė atvyko į Chicagą iš okupuotos Lietuvos

CHICAGO. — Kazimiera Pilipauskienė, motina dail. Jono Pilipausko, nakčia į trečiadienį iš Lietuvos atskrido į Chicagą. Kartu su ja atskrido dar du lietuviai — vienas pas žmoną į Chicagą, Brazys pas motiną į Detroitą. Kaz. Pilipauskienė yra 68 metų amžiaus, paskutiniu metu gyveno šiauliuose. Savo sūnui buvo nemažius 25 metus. Jos atvažiavimu J. Pilipauskas kac pradėjo rūpintis prieš 5 metus. Du kartus jai buvo neleist, bet paprašius kai viceprez. Nixonas vyko į Maskvą, pagaliau per jį leidimas buvo gautas. Lietuvoje kalbama, kad dabar iš Lietuvos išleis į JAV po 1,000 žmonių per metus, bet tik vaikus pas tėvus, ar tėvus pas vaikus.

Vokietijos ūkininkai bėga į Vakarų

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos ūkininkai nori apeisti kolchozus. Vakarų Vokietijos informacijų biuro žiniomis daug rytų Vokietijos ūkininkų nori apeisti kolchozus. Taip vadinamos ragintojų brigados nariai ūkininkams paaiškino, kad jie gali pasitraukti iš kolchozų, bet ne-anksčiau, iki bus praėjęs derliaus nuėmimo metas.

Ištisos divizijos traukia iš rytų Vokietijos į Vakarų: per pirmąjį 1960 metų pusmetį į vakarų Vokietiją perbėgo 66,815 vokiečių. Per pusę daugiau, nei per tą patį laiką praėjusių metų laikotarpyje.

Nauja ALRK Susivienijimo valdyba

TELEFONINIS PRANEŠIMAS

WILKES - BARRE, Pa. — Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo 61-asis seimas Wilkes - Barre, Pa., vakar išrinko naują centro valdybą.

ALRK Susivienijimo pirmininkas vėl bus Leonardas Šimutis. Vicepirmininku išrinktas adv. Tomas Mack, sekretorium Vincas Kvetkus, išdininku Petras Karauskas; išdo globėjais išrinkti Leokadija Donorovich ir Vincas Abromitis.

ALRK Susivienijimo direktoriais išrinkti še asmenys: Albina Poškienė, inž. Antanas Rudis. Daktaras kvotėjas bus dr. K. Krikščūnas, Garso" redaktorius bus Matas Zujus.

Daugiau bus vėliau.

Mirė dailininkas Justinas Vienožinskis

VILNIUS, okupuota Lietuva. — "Tiesa" liepos 30 d. praneša, kad liepos 29 dieną Vilniuje po ilgus ir sunkios ligos mirė žymus Lietuvos dailininkas, Valtynio dailės instituto profesorius Justinas Vienožinskis.

J. Vienožinskis gimė 1886 m. Rokiškio apskrityje, Obelių valsčiuje. Mokėsi Mintaujos ir Maskvos gimnazijose. Maskvoje jis pradėjo studijuoti dailę. Už dalyvavimą 1905 m. revoliucijoje Lietuvoje J. Vienožinskis buvo nuteistas trejiems metams kalėti. Nebegalėdamas, testis mokslo carinėje Rusijoje, 1908 m. jis nelegaliai perėjo Austrijos — Vengrijos sieną ir mokėsi Krokuvos dailės akademijoje, aplankė Vakarų Europos meno centrus, 1914 m. grįžo į Lietuvą.

1918 m. J. Vienožinskiui pavedama vadovauti Rokiškio gimnazijai. 1920 m. jis organizuoja ir vadovauja piešimo kursams Vilniuje, o vėliau tokiems pat kursams Kaune. 1921—1922 J. Vienožinskis suorganizuoja pirmąją Lietuvoje Meno mokyklą Kaune, o vėliau dirba joje mokytoju. Paskutiniu metu jis buvo Dailės instituto profesorius, vadovavo tapybos skyriui.

Kaip dailininkas - tapytojas J. Vienožinskis labiausiai pasi- reišė portreto ir peizažo žanruose.

Šiaurės korėjietis atskrido su raudonųjų sprausminiu į laisvę

SEULAS. — Šaunus 24 metų šiaurės Korėjos lakūnas vakar pabėgo į pietų Korėją su Mig-15 sprausminiu kovos lėktuvu.

Aš atskridau, nes aš pasiilgau laisvės", — pabrėžė lt. Chung Nak-hyun saugiai nusileidęs su rusų statytų lėktuvu. Jis nusileido prie Taipo-Ri, rytiniame pajūryje, 40 mylių į pietus nuo paliaubų linijos tarp pietų Korėjos ir komunistų šiaurės.

Jau trys šiaurės Korėjos lakūnai atskrido į pietų Korėją nuo 1953 m.

KEY WEST. — Raul Chivas, Kubos geležinkelio komisio-rius ir buvęs Fidel Castro revoliucijos išdininkas, užvakar atvyko į Key West ir paprašė politinio tremtinio prieglobščio. Chivas ir jo žmona atplaukė 17 pėdų laive.

Katanga kovosianti prieš Jungtinių Tautų kareivius

Jungtinių Tautų kariniai daliniai šeštadienį įžengs į Katangą

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Katangos pareigūnai vakar pareiškė, jog jie priešinsis bet kokiems Jungtinių Tautų karinių dalinių žygiams į jų provinciją šią savaitę. Generalinis sekretorius staigiai atidėjo savo kelionę į Pietų Afriką.

Katangos ministras pirmininkas Moise Tshombe pasakė Elisabethvillėje, jog jis pasipriešins Jungtinių Tautų karinių dalinių įžengimui. Jean Baptiste Kibwe, jo finansų ministras, pareiškė Paryžiuje, kad Katangos kareiviai atidengs ugnį.

Jungtinių Tautų pareigūnai Leopoldvillėje tyli dėl tų pareiškimų, bet tik pasakė, jog Dugas Hammarskjoldas vėl atidėjo savo išvykimą į Pietų Afriką.

Hammarskjoldas užvakar vakare pranešė, kad Jungtinių Tautų kariniai daliniai bus pasiųsti į Katangą, kuri prieš savaitę pasiskelbė nepriklausoma nuo Kongo.

Jis pranešė, jog belgai sutiko išeiti, bet nieko nesako, ar gavo Katangos pareigūnų sutikimą. Vakaro dienos Tshombe ir Kibwe pareiškimai rodo, kad jie nepripažįta Belgijos karinių dalinių išėjimui.

Simtai baltųjų Katangoje sumetė savo daiktus ir automobilius ir sunkvežimius ir pajudėjo į kaimyninę Pietų Rhodesiją.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dugas Hammarskjoldas antradienio vakare pareiškė, jog JT kariuomenė įžengs į Katangos provinciją šeštadienį, sutikus Belgijos vyriausybę, ir pakeis jos kariuomenę.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— John F. Kennedy vakar Hyannis Port, Mass., susitiko su Walter P. Reuther, United Auto Workers pirmininku, apsvaistyti darbininkų klausimui.

— Viceprezidentas Ričardas Nixonas vakar išskrido į Havajus rinkiminės kampanijos reikalais.

— Katangos ministerių kabinetas pasėdyje nutarė neįsileisti Jungtinių Tautų karinių dalinių į savo provinciją.

— Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dugas Hammarskjoldas vakar pareiškė, kad šios savaitės gale JT kareiviai pakeis Katangoje belgų karinius dalinius. Belgų kariuomenė palaipsniui traukiasi iš Kongo.

— Henry Cabot Lodge, respublikonų nominuotas į viceprezidentus, pareiškė, jog jis dabar dar negali pasitraukti iš ambasadoriaus posto Jungtinėse Tautose.

— Kubos diktatorius Fidel Castro, nors ir serga ir gydytojui jam patarė fiziniai ir protiniai išsėtis, bet jis šeštadienį pasakys kalbą per televiziją.

— Rasta 1569 m. monetų, piškio rajone, Subačiaus apyldu darbininkai, kasdami žemę Atrastinių kapinėse, vėl rado monetų iš 1569 ir kitų metų (E.)

Hammarskjoldas pasakė, kad Belgijos kariniai daliniai iš Elisabethvillės, mineralais turtingos Katangos sostinės, ir iš kitur provincijoje bus tuojau pasiųsti į Kaminos bazę.

Katangos premjeras Tshombe vakar paskelbė visuotinę vyrų mobilizaciją kovoti prieš Jungtinių Tautų kariuomenę, jei ji įžengtų į provinciją.

JAV ambasadorius apleido Hondurą

TEGUCIGALPA, Honduras. — Robert Newbegin, kuris buvo JAV ambasadorius Hondurere dvejus metus, vakar išvyko į Washingtoną priimti naują diplomatinį paskyrimą.

Vyriausybė antradienį surengė pietus Newbegin, kurio ipėdinis dar nepaskelbtas.

Raudonieji boikotuoja nusiginklavimo posėdį

NEW YORKAS. — Sovietinis blokas vakar pradėjo boikotuoti 82 valstybių Jungtinių Tautų nusiginklavimo komisijos posėdį, kurį paprašė Amerikos Valstybės sukviešti rugpjūčio 15 dieną.

Devynių komunistų delegacijų ryšininkai vizituoja Azijos, Afrikos ir kitas delegacijas Jungtinėse Tautose, kurstydami nedalyvauti posėdyje, jei bus sukvieštas. Sovietų Sąjunga visų 82 JT narių viršūnių konferenciją pasiūlė generalinės asamblėjos metu, kuri susirinks rugsėjo 20 dieną.

Naujas išradimas

Bioelektronikos inžinierius John H. Buser išrado vadinamą temperatūros telemetrą — įtaisą, kuris prigydomas gyvuidur ir paskiau perduoda informaciją apie kūno temperatūrą.

TRUMPAI IS VISUR

• Britanija šaltai, bet atsargiai antradienį priėmė naująsias rusų ir kiniečių siūlymą nusiginklavimo klausimu. Rusija pasiūlė, kad valstybių galvos dalyvautų nusiginklavimo pasikalbėjimuose. Jungtinėse Tautose sekant mėnesį.

Raudonoji Kinija pakartojo savo seną siūlymą, kad visos didelės valstybės neturėtų atominių ginklų Azijoje ir vakaciniame Pacifike, jei norima Rytų — Vakarų taikos.

• Guatemalos prezidentas Miguel Ydigoras vakar pranešė, kad laivas su 80 ar 90 vyrų išplaukė iš Kubos į Guatemalą bandyti nuversti jo vyriausybę. Guatemala pasiruošusi atremti invaziją.

• Sovietų Sąjungos gynybos ministras Radion Malinovskis ir jo šeima atvyko į Lenkiją atostogų.

• Britanijos premjeras išsikėlė iš 10 Downing gatv. į naujus valdžios rūmus, kurie kainavo \$3,500,000.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 4 d.: šv. Dominiką; Gerimantas, Smilgė.
Rugpjūčio 5 d.: Svč. P. Marijos Snieginės; Rintas.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — daugiausia saulėta, apie 80 laipsn.: rytoj — giedra, truputį pasikeis oro temperatūra. Saulė teka 5:47, leidžiasi 8:07.

PRANCŪZAI IR VOKIEČIAI MANO KITAIP

Dar taip neseniai buvę nesutaikomi prieši, Prancūzija ir Vokietija, šiandien jau mėgina drauge tvarkyti visos Europos reikalus. Dažni Prancūzijos prezidento De Gaul'e ir Vokietijos kanclerio Adenauerio pasimatymai ir pasikalbėjimai padarė juos asmeniniais draugais ir stipriais vienas kito rėmėjais. Ir tai ne dėl to, kad jau būtų pamiršę kelių praėjusių karų nardytas skriaudas, bet kad abu gerai supranta iš Rytų kylančius pavojus ir tikroviškomis akimis žvelgia į dabartį, kuri dar jiems priklauso.

De Gaulle ir Adenaueris yra tipiškai savųjų kraštų atstovai, susirūpinę tikrai nuoširdžiai jų likimu. Kartu jie yra atstovai ir visos Europos, — paverptosios ir laisvosios, — kuri jau nebeapjėgia savo reikalų taip stipriai kelti, kaip šie du kraštai savo vadų lūpomis. Užtat juodu abu ir jaučiasi esą atsakingi ne tik už savo valstybes, bet ir už visų Europos tautų tolimesnę ateitį.

Rusijos komunistų pavyzys abu šie didieji vadai supranta labai gerai ir žino visas galimas pasekas, komunistui pasistumdžius vakarų kryptimi. Jei realiau, nei, sakysim, tokia Amerika, jaučia betarpišką komunistų vėrūmo pavojų. Jeigu Amerikai Maskva išdrįsta pagrasyti tik tolimųjų atstumu raketomis, tai visai Europai ji jau dabar graso tiesioginiu užpuolimu. To nesivaro atitinkamai atvejais pabrėžti net pats Krenliaus diktatorius. Todėl yra suprantamas šių dviejų valstybių iškvojimas būdų laiku užkirsti kelią bet kokiems komunistų agresijos veiksams.

Iš kitos pusės De Gaulle savo valstybę nori pastatyti lygiagrečiai su kitomis didžiosiomis tautomis. Amerikiečiai mėgino laikyti atominių paslapčių monopolį, kol iš jų savo šnipų pagalba pasigrobė bolševikai. Anglai turėjo pakankamai savo jėgų surasti kelią į šias paslaptis. Tuo tarpu Prancūzijoje, Nato bazėse, nuo atominių raketų sandėlių raktus teturėjo tik Amerikos generolai. Užtat De Gaulle, padedamas vokiečių mokslininkų ir inžinierių, ėjo savo keliu, kad įsigytų atominę bombą ir galėtų atsistoti kartu su kitomis didžiosiomis valstybėmis. Ir tai jam jau pavyko. Jis jau dabar Prancūzijos vardu kalba ne tik apie savo krašto reikalus, bet ir apie Europos gynybą, o drauge reikalauja, kad tos gynybos garantijas duotų Anglija bei Amerika, kurios komunistų grėsmė taip pat suprantama.

Kai atominės bombos raktai atsidūrė De Gaulle kišenėje, jis galėjo pradėti drąsiai kalbėti ir su kaimynais. Adenauerio pritariamas jis imasi perorganizuoti Europos ekonominius santykius, kad jie būtų palankesni pačiai Europai. Jis nori jau turėti daugiau įtakos ir Atlanto Sutarties Organizacijoje, kuriai iki šiol vadovauja tik amerikiečiai. Gal dar jis nepareikalaus aukščiausią Nato vadovybę atiduoti prancūzų ar vokiečių generolui, bet mėgins gauti tiek teisių, kad, reikalingi esant, galėtų šią organizaciją panaudoti Europos gynybai anksčiau, nei Amerika ją sumanys ginti.

Ar šis De Gaulle ir Adenauerio elgesys galimas vadinti realybės pajautimu? Atrodo, kad taip. Juk kiekvienam savi marškiniai arčiau kūno. Ir Prancūzija su Vokietija yra rimtai susirūpinusios Berlynu, kuriam jau grėšia tiesioginis ir artimas komunistų užpuolimas. O juk ten virš trijų milijonų žmonių gali greitai laiku prarasti laisvę ir pragyvenimą. Amerika iki šiol Berlynui nėra davusi aiškesnės garantijos. Ji žiūri tik į savo prestižą tarptautinėje plotmėje. Gai Vokietijai ir Prancūzijai yra tai gyvybinis reikalas, daugiau negu prestižas, nes po šio pirmojo europinio laimėjimo komunistas pasiruošęs naujiems žygiams.

Dabartinis Adenauerio ir De Gaulle susirūpinimas savo kraštais ir visa Europa vis tik turi realų pagrindą. Ju noras pasirodo, kad patys greitai galėtų gintis prieš sovietų užpuolimą, kad dar Amerika klausimą tik svarstys, turi gyvybinę reikšmę. Todėl ir jų noras daugiau įtakos turėti ne tik politiniuose, bet ir kariniuose reikaluose, ypač Nato sprendimuose, yra aiškus ir pagrįstas.

Gal šis Europos kontinento kraštų aiškesnis pasisakymas pastimės didesnę vienybę ir anglus, kurie pirmojo vietoj žiūri tik savo salų ir kolonijų intereso, ir amerikiečius, kurie mėgina su komunistu bendradarbiavimo keliu eiti iki paskutinės ribos. Vakariečių vieningumas yra taikos ir išlaisvinimo laidas, nes Maskva bijo tik vieningų Vakarų. — P. Stakys

Spaudoj ir gyvenime

Sibire buvo labai gera gyventi

Kada Amerika vis kaskartą labiau supranta Sovietų Sąjungos grėsmę ir žino jo skerdėjo kruvinąjį Chruščiovo užmačius — palafoti visą laisvąjį pasaulį iš Amerikos prieglaudų radusių tarpo vis dar atsiranda tokių, kuriems Maskva yra močiutė.

Susimaisė kalendoriai

Vienas iš tokių nuolatinių Maskvos garbintojų ir Amerikos šmeižėjų yra Rojus Mizara, kuris liepos 29 d. nr. klausia apie „Amerikos Balso“ ir jame atsako: „Ar daug Lietuvos žmonių klausosi „Amerikos Balso“? Tas pats klausėjas klausia ir to „Ar daug Lietuvos yra notinė vykti į Ameriką? Kiek tai liečia „Amerikos Balso“ man rodos, jo klausimai ne mažas skaičius žmonių. Bet daugelis žmonių jį keikia. Keikia už tai, kad jis daug metų skleidžia. Tuojau po karo, pasakojd man ne vienas Lietuvos žmogus, „Am. Balso“ lietuvi-

kieji komentatoriai ragino mus nekooperuoti su tarybine valdžia, ragino būti banditais, žudyti žmones, deginti namus, nuodinti galvijus. Sakė: rytoj ar poryt atvyks Amerikos kariuomenė su atominėmis bombomis, tarybinę santvarką nuvers ir baus tuos, kurie jai dirbo. Silpnės valios trumparegiai tuo patikėjo ir žudė savo brolius, savo tautiečius, kad galėtų pasirodyti gaisrai kaip amerikiečiai“.

Šiuose Mizaros kliejėjimuose ir meluose viena aišku, kad niekas negalėjo kalbėti, kadangi Lietuvos partizaninė veikla sustojo 1950 m., o „Amerikos Balso“ į Lietuvą teparakabėjo tik 1951 m. Jeigu „Amerikos Balso“ žmonės nors truputį rūpinasi, pavergtos Lietuvos laisviniui, jie galės teisme užklaukti Mizarą ar šis nemeluoją.

Geriau Sibire kaip Amerikoje

Mizara toliau rašo: „Kalbėjau su vienu žmogumi, valstiečiu, kuris buvo į Sibirą išvežtas. Aš jo klausiau:

APIE SVETIMAS PARTIJAS IR SAVĄ POLITIKĄ

G. A. ŠAUKLYS, Chicago, Ill.

Pesimistai skelbia, kad jau nėra lietuvių išeivijoje. Nėra kam dirbti lietuviško darbo. O kiti, priešingai, rėkia, kad dar jų čia per daug, nes pristeigę tiek organizacijų ir draugijų, kad niekas nė jų skaičiaus nebežino. Tiesa abiejų.

Tie liūdno veido riteriai dejuoja, kad mūsų jaunimas ieško svetimų lizdų. Tartum neužtektų savų vyrų ir savų gražuolių, kurias turi nusinešti koks ispanas, ar mažosios Azijos gyventojas. Na, o tie linksmieji optimistai randa gražią išeitį ir šiuo atveju. Juk lietuvių, išeikdama už svetimtaučio nuneša pluoštą lietuviškų reikalų net ten, kur apie juos niekas nė girdėte nebūti girdėjęs. O kam iš to nauda, — kas jiems darbo!

Svetimi vandenys ir savas žodis

Tokios kraštutinės nuomonės neatstovauja lietuviškos visuomenės nuomonės ir nemėgina tarnauti saviems interesams. Tai yra tik noras užsidaryti savi kiauštė ir arba išsiliesti svetimuose vandenys. O tiek prikalbėta apie tuos svetimus vandenius. Ten reikią išplaukti mūsų dalies atstovams, rašytojams, poetams... Praturtinkime tuos, kurie ir taip daug turi.

— Už ką jus buvo išvežė?

— Už tai, kad paklausiau „Amerikos Balso“!

— Negalimas daiktas, — pastebėjau jam, — to „Balso“ klausoma nemaža žmonių.

— Bet daugelis žmonių netikiu, — jis plepa: o aš patikėjau, na, ir buvau susidėjęs su banditais...

Gaila man buvo to vyro. Tada aš klausiau:

— Seniai sugrįžote?

— Prieš penkerius metus.

— Kaip ten gyvenosi?

— Man buvo labai gerai ten gyventi, bet žmona vis knietė grįžti“.

Žodžių žmogus norėjo pasilikti Sibire. Kadangi Mizara skelbia, jog Sibire geriau kaip Amerikoje, ar negalėtų Amerikos valdžios paprašyti, kad šį jį išgabentų į Sibirą. Tada net ir „Laisvei“ būtų linksma, nes turėtų korespondentą tiesiai iš Sibiro ir tada galėtų pasidžiaugti, kad ten daug geriau, kaip to žiauriausio prezidento ir baisiųjų partijų bei kapitalistų valdomoje Amerikoje. P. Janulis

Tu buvai manye. Viešpatie, o aš buvau už savęs ir tenai ieškojau Tavęs; sužalodamas savo sielą aistringai meiliausi tik į Tavo kūrinis.

— Sv. Augustinas

Ne dėl savo apslėidimo, o dėl sunkių gyvenimo sąlygų ir kasdienės duonos pelnyimo mūsų rašytojai užlaužė plunksnas. Jei dar kurio ir neužlaužta, tai gerokai apbrūdijus. Bet ji laukia nušveitimo naujais veikalais. Ir naujų jėgų ateinant laukia tauta. Svetimi vandenys teikia svetimiesiems. Tėn yra pakankamai žuvų, nes juose mažiau kas žvejoja. Mūsų meno žmonės tegul pripildo savus vandenius, savus aruodus, kad laikui atėjus, būtų bent sėjai grūdo.

Jau ne vienas yra pastebėjęs, kad mums reikia pradėti rūpintis savų žodžių, jo išlėsimu. Tautai atstovauti turime politinius veiksmus. Jie turi pasirūpinti, kad svetimieji turėtų pakankamai informacinių žinių apie mūsų kraštą. Lietuvos istorija, politinė geografija, ekonominiai prieškariniai laimėjimai laukia leidėjų skaitytojams svetimomis kalbomis. Tai yra reikalas tų, kuriems atidavėme savo pasitikėjimą, kraujame lėšas ir jų dar duosime konkrečioms darbams. Prie šio darbo gali prisidėti ir rašytojai, ir dailininkai, bet kūrybinis jų genijus turi būti atiduotas savačiai tautai. Kada mūsų kūryba sunyks, sunyksime ir mes, kaip savita tauta.

Nemokykit jaunimo rock 'n' roll šokti.

Seniai, išbaigę kalbas, pradėjo mokyti jaunimą „rock 'n' roll“ ir „cha-cha“ šokti, išsitarę ju-moristas. Tam jaunimui, kuris, studijuodamas šio krašto universitetuose, persisunkia vietinės įtakos ir papročių, siūloma dar išeiti iš savo namų ir pradėti taisyti Ameriką. Gal tiktu pirmiau savuose pašaliuose dulkes prasklaidyti? Organizacijų ir jaunimo tarpe turime gana daug. Bet tegul jis ten ir veikia. Greitai pritrūks kandidatų net valdyboms. O jeigu dar mūsų jaunimas pradės su savomis idėjomis vietos partijas šviesti, tai ir studentai pastatys kryžių ant savo organizacijų kapo.

Gal tiktu ir seniams, vietoj šokių bemokius, paraginti savuose laukuose dobilėliu pasisėti, kad būtų kur lietuvišką žirgelį pasiganyti. Juk jau ir taip pesimistai greit laimės, — lietuviškuose susirinkimuose nesikalbėsime lietuviškai. O jaunimo vietos papročius mokyti nereikia, — jie moka taip, kaip mes švilpauti mokėjome.

Būtų naudingiau, kad mūsų senieji galvočiai sugalvotų ką nors naujo, įdomaus ir patrauklaus, kas lietuvišką jaunimą sužavėtų ir lietuviškų darbų stipriai pastūmėtų. Dar reikės ilgai už tautos ateitį kovoti. Reikia karių ir karininkų prisilaikyti. O mūsų eilėse jau per-

daug tokių, kurie pensijos užsi-tarnavę, bet dirba, kad darbas jų šaukiasi.

Ne mums sprandą lenkti

Esu krikščionis. Pripažįstu ir tokią dorybę, kaip nuolankumas. Bet mes, lietuviai, dažnai per lengvai ir per greitai sprandą nulenkiame, kad kiti gaėtų lengviau užsisėsti. Gal to mus išmoko baudžiava, gal caro žandarai? Bet atrodo, kad mes patys pradėjome manyti, jog, jeigu anas svetimtautis, tai ir pranašesnis.

Mūsų reikalų vietiniai dažnai neįvertina. Kai mes patys per greitai galvas nulenkiame, tai negalime nė stebėtis, kad vietinių partijų vadovybės net nesvarsto mūsų kandidato į didesniąją postą. Užtat jei mes pajėgume bent šioj srity būti vieningesni, kad mūsų balsai negalėtų praleisti negirdomis, tai ir mūsų kandidatas bei mūsų reikalai užimtų tinkamą vietą.

Būtų gerai, kai mes, rinkimuose dalyvaudami, sugebėtume ir savo reikalus ginti. Kai mūsų organizuoti vienetai susiburia prie kurios nors partijos, tai jau pasidaro galingesnis balsas. Bet jeigu mes dar pajėgume sustiprinti savo balsus taip, kad su jais skaitytųsi partijų vadovybės, tai toks dalyvavimas vietos politikoje būtų naudingas ir Amerikai ir Lietuvos reikalams.

Reikia, kai kada užsidaryti

Žydai arba patys į geto užsidarydavo, arba kiti juos ten prievarta suvydavo. Mums to nereikia. Tačiau kai kada reikalingas ir mums tam tikras uždarymas, dvasinis „geto“. Kažin ar mes neklįstame, mėgindami sutelkti visas jėgas save tik svetimtaučiams parodyti, tartum nuo to priklausytų Lietuvos išlaisvinimas.

Jau priaugome tokios padėties, kad ne tik svetimųjų tarpe pasirodyti turime, bet ir tarp savės labiau susiglaudinti ir patys vidų sustiprėti. Mes patys jau esame reikalingi bičių vienybės, kad neprigirtume ir savo jaunimo neprigirdytume svetimos jūros. Tėn turėtume mėginti daugiau prasimušti viešumom, kur mūsų skaičius gali susidaryti labiau imponuojantis. Politikoj mes tevertinami tik kaip kukli ir nuolankiai lojali masė, o turėtume pasirodyti ir su savo reikalais drąsiai ir aiškiai, nes politikoje skaičius ir jėga daug lemia. Visa kita turėtume sudėti savęs atsigalviniui ir lietuviškų uždavinių įvykdymui — išsilaikymui kuo ilgiau nepaskendus svetimuos vandenys.

— Menkoje šių laikų žmogaus sieloje išgėso visos ugnys; jos tamsėjo ne tik Dievui nėra vietos, bet ir stabui pasidare ankšta. M. Gorkij



Viceprez. kandidatas Lodge, prez. Eisenhower ir viceprez. Nixon kalbasi rinkiminės kampanijos klausimais Newport, R. I. (UPI)

SENO GINČO LAUKUOSE

Individualizmo ir kolektyvizmo pradmenys visuomenėje

PEANAS DAILIDE

I. Istoriniai abiejų pradmenų išsirutuliavimo bruožai.

Retas kuris klausimas žmonių kultūros istorijoje yra sukelęs tiek ginčų ir kovų, kaip individo, t. y. pavienio žmogaus padėtis santykyse su visuomeniniais junginiais, ypač su aukščiausia jų forma — valstybe. Galima sakyti, kad vadovaujančiųjų pažiūrų tuo klausimu keltimasis tiktų pagrindų žmogaus kultūrinės pažangos tam tikrais laikotarpiais susikirstymui.

Tos kultūros lopšyje temato-mes išimtinai padraikius individui, gyvenančius kiekvienas atskiru gyvenimu ir visiškai nepriklausomus. Tame laikotarpyje nėra jokių junginių, jokios visuomenės ir jokios valdžios. Tai tipinga anarchija, mūsų laikų supratimais.

Vėliau atsiranda pirmieji junginiai — šeima ir gentis, kurie išskyla kilmės pagrindais, o auga ir stiprėja dėl bendrų savi-saugos sumetimų. Čia jau pasirodo ir pirmoji valdžia — šeimos galva ir genties patriarchas, kurie tvarko šeimos ir genties reikalus ir sprendžia kylančius tarp jų narių ginčus.

Dar vėliau kelios susijungusios gentys sudaro tautą, turinčią bendrą visoms gentims vadovybę, taigi ir valdžią. Bet valstybė atsiranda tik tuomet, kai tautos pereina iš klajoklių į sėslų gyvenimą ir pastoviai užima tam tikrus žemės plotus, sudarantys valstybės teritoriją. Tėn teritorijoje valstybė turi aukščiausią, arba kaip sakoma, suvereninę valdžią.

Toks istorinis procesas, vedantis nuo suvereno individo į suvereną valstybę, visiškai pakeičia pirmykščią indido padėtį. Bet ir valstybėje tas individas norėtų būti nepriklausomas arba bent turėti daugiau laisvės ir teisių. Tik čia tiems individo siekimams yra prieš

pastatomi bedri valstybės reikalai. Kai kur bendrumas taip išpučiamas, kad bet kurios individo teisės valstybėje pasirodo naneigtos. Individas yra priverstas sukilti prieš valstybės valdžios absoliutizmą. Kova už žmogaus ir piliečio teises valstybėje eina šimtmečiais per visą krikščionybės laikų politinę istoriją, kol pagaliau žmogus prieina išvadą, kad tik harmoningas individualinio ir kolektyvinio pradmenų derinimas politinėje santvarkoje duoda teisingą individo padėties valstybėje sprendimą.

2. Nežūrint to, ir mūsų laikais kova už individo teises tęsiasi.

Jeigu demokratijoje abudu pradmenys yra reikiamojo harmonijoje, tai visur kitur tokios harmonijos nėra. Dar daug kur tarp valdančių ir valdomų eina nuolatinė kova. Ta kova kartais visai paslėpta, o kartais prasiveržia aiškiomis sukilimais, revoliucijomis ir pan. Tačiau kiekvienam atveju valstybės piliečiai siekia platesnių teisių, o valstybės valdžia tam prieš-nasi.

Be to, trečdajį pasaulio pasiglemžęs bolševizmas kovą dėl piliečio teisių valstybėje žymiai paastrino mūsų laikais, išplėsdamas tą kovą į ūkinę ir net į kultūrinę sritį. Greta žmogaus ir piliečio teisių, įrašytų į „Stalino konstituciją“ Sovietų valstybė nusavino gyvenimo praktikoje ir nuosavybės teisę, pašalindama Sovietų pilietį nuo savarankiško dalyvavimo visuomenės ūkyje ir padarydama jį visuose kasdieninio gyvenimo reikaluose priklausoma nuo valstybės. aValstybė, ar tikiau sakant, bolševikų partija kontroliuoja ir visą kultūrinį, Sovietų piliečio gyvenimą, paversdama jį visišką partijos vergu.

(Nukelta į 8 psl.)

ALĖ RŪTA

MOTINOS RANKOS

ROMANAS

Tesinsys

Pagaliau, jokioms svajonėms nebeliko nė laiko. Emilija dirbo kaip arklys. Jai verkiant reikėjo mergos ar pusmergės, bet samdytis nebuvo iš ko. Pilypo algele tebedokėjo už miško medžiagą kuriai ir statybai, mokėjo meistriui žydui ir jo padėjėjams, lentpiūviams, stogo dengėjui ir kitiems. Jo algele atėdavo ir namus gerokai aptūpisi. Pilypas sakė, kad jam brangiai kaštuojas pragyvenimas. Emilija, spėjo, kad jis gal kiek ir pralodavo. Miestelių ponai visi prie kortų lipo, lyg prie medaus. Lipo tikriausiai ir Pilypas. O reikėjo dar skolos mokėti už prisipirktus gyvulius, sėklas, grūdus duonai, už sudugusius padargus. Visa po karo reikėjo imtis beveik iš naujo. Kad būtų Pilypas pats mokėjęs kai ką pasidaryti! Ne, jis nieko nepadirbdavo. Net medinio šaukšto neišdroždavo. Nemokėjo, nė bandė mokyti. Tėvas išdroždavo per visus metus kokią grėblį. Jis mieliau sėdėdavo pašalė, prieš saulę, ar netoli šilto mūriuko troboj ir papsėdavo savo pypkute. Apie ūkį labai nebesirūpindavo. Esą dabar sūnus valdys, sūnaus valia, jo ir darbai. Kai Emilija jo gražiai paprašydavo, dirbdavo senis, krutėdavo. Bet sužūrėti

visa, vadpauti, pasirūpinti turėjo marti arba Klemen-sas, kuris iš pusbernio jau į tikrą berną išaugo. Klemen-sas buvo geras darbininkas. Vyriški darbai Emilijai labai nerūpėjo. Viskas ėjo tvarkingai ir laiku. Darbas po darbo sekė. Petronių laukai nebuvo menkliau už kaimynų dirbtį, derlius ne paskutiniųjų nuimtas. Bet moteriškųjų darbų Emilijai buvo virš galvos. Laukai, daržai, vaikai, skalbimas, virimas, gyvulių šėrimas, verpimas ir audimas. Kai senelė buvo gyva, nors vaikus kartais pridabodavo. O dabar — nebuvo kam. Senis Petronis, kad ir turėdavo laiko, nemėgo su vaikais užsimti. Emilija prisipašė Girdžiūnienės mergaitę, kad jos mažiukus pasaugotų, kai ji turėdavo iš-eiti visai dienai į saulės kepinamus laukus. Kartais pati vaikus išsivedavo, bet jie sau eidavo tolyn, susi-pešdavo, pargiūdavu. Gai niokius juos po lauką, tai darbo niekad nepadirbsi. Primokėdavo kiek mergaitę, irgi dar nedidžiausiai, skanėta kokią duodavo. Tada Emilija galėdavo dvigubai greičiau darbą nudirbti.

Pilypas parvažiavęs tik poniškai apvaikštinėdavo laukus, apsidairydavo, apibardavo visus, kas ne taip, ne pagal jo nuožniurą padaryta. Nesimėdavo persi-remę dalgio ar grėblio, neišėdavo šeštadienio popie-tę kokią sunkaus darbo pabaigtį padėti. Ne. Tik liep-davo visiems pasukbėti, kad pirtis būtų laiku pakur-ta, kad Emilija jo parvežtus baltinius švariai išskal-bų ir dailiai išlaidyti. Ir atsisveikindamas prisakyda-vo šimtus darbų, kurie turį būti greit atlikti, išskai-čiuodavo iki smulkmenų, tarytum Emilija ar Klemen-sas patys niekad apie ūkio darbus nebūtų girdėję, ta-rytum be pono pasakymo nežinotų nė iš kurio galo pradėti.

Tokia būdavo kas dvi savaites parvažiuojančio vy-

ro pagalba. O jo parvežta alga būdavo smulkmeniškai išskirstyta skolininkams, palūkininkams, kitiems de-gantiems reikalams. Emilija sau negaudavo nė kelių smulkų varinių.

Bet visa buvo dar pakenčiama ir pakeliama, kol nesilankė namuose ligos. Karštinės banga jau buvo pa-likusi apylinkę. Žmonės metai po metų vis labiau at-sigavo. Karo griuvėsiai pranyko. Išdygo baltos, dai-lios trobos, kai kur net dažytomis langinėmis ir gon-komis. Kai kur net raudony čerpij stogais. Žemė buvo gerai išdirbama. Javai derėjo. Aruodai ir klėtys pil-nėjo. Žmonės geriau pavalgydavo, labiau apsišvarin-davo, todėl ir sirgo mažiau. Bet vaikai sirgdavo, kaip sirge. Užėdavo kosulius, tymai, vėjaraupiai, kokliušai ir kitoki. Pliadavo mažiukus ir paaugولیus. Nemažai jų mirė. Ką gi darysi, manydavo žmonės, vaikas — silpnas padaras. Neišlaikė, tai neišlaikė. Gerai, kad še-mos būdavo pulkai vaikų. Keli numirė, dar keli at-liko.

Emilija per tuos vargo metus dar šito rūpesčio nebuvo pažinusi. Sirgo Klemen-sas, sirgo ir mirė Pi-lypo motina. Tai buvo šiltinė. Tai buvo reikalas su dideliais žmonėmis. Bet, štai, vieną žmogų pradėjo sirgti vaikai. Iš pradžių tiklatai kosėjo. Buvo tokia ne-pastovi žiema. Pabūva kokią savaitę drėgna, pabūre, pašlapę visur, purvina, tai vėl kad griebė šalti, spigin-ti, net sienos brąška. Emilija bren-da, bren-da į tvartą, į klėtis, atgal į trobą, vėl į tvartą ar kiojimą. Palieka vaikus vienus. Tie nušoka nuo krosnies basi, šaltoj asloj bėginėja. Jėina motina, ima bartis, tada šoka ant krosnies arba įsispiria į batukus. Taip ir peršala, nors ir troboj būdami.

Būna daugiau

37-tas Tarptautinis Eucharistinis Kongresas (IV)

KONGRESO STRATEGŲ RŪPESČIAI

MEČYS MU STEIKIS,
Mūsų specialus korespondentas Vokietijoje

Gal daug skaitytojų pamatė, kaip Pasaulio Eucharistinio kongreso rengėjai gali pajėgti nugalėti visus organizacinius sunkumus, kada Miuncheno miestą vienu laiku staiga užplūsta milijonas žmonių. Kiek čia daug iš anksto reikia pramatyti! Štai keletas tokių sričių: nakvynės, susisiekimas, tvarkos palaikymas, maistas, informacija ir t.t. Kaip panašius klausimus kongrese organizatoriai išsprendė, šiame pranešime dalinai apibūdinsime.

I pagalbą atėjo protestantai

Klausimas, kur atvykusius žmones priglausti, buvo vienas iš sunkiausių. Tam tikslui specialioji komisija jau praeitą rudens surinko žinias, kiek žmonių galės sutalpinti Miunchene ir miesto artumoje esą visi viešbučiai, pensiniai, užiegos. Bet tai buvo tik maždaug 10, ko reikėjo. Tuomet jau praeitos žiemos metu skelbė atsisaukimą po atsisaukimą Miuncheno miesto ir artumos gyventojams, kviesdami juos kongreso metu kiek galima susipausti, savanoriškai pasiruošti priimti kongreso svečius-dalyvius ir nustatyti laiku pranešti rengėjams, kiek tam tikslui turės laisvų vietų. Šitokių būdų daug naktynių kongreso dalyviams paruošė ne tik katalikai, bet atėjo ir pagalba ir protestantai (kai prieš metus laiko didelio masto suvažiavimą buvo suruošę protestantai, tai jiems tuomet daug pagelbėjo katalikai; dabar protestantai tuo pačiu atsirevanšavo).

Prieikė ir palapinių miestų

Bet ir šitokių būdų surastų nakvynių buvo permaža maždaug dar 100,000 žmonių. Tuomet rengėjai šį klausimą išsprendė panaudodami mokyklas ir pastatydami palapinių miestus jaunimui (daug palapinių paskolino V. Vokietijos karinės pajėgos). Palapinių miestai išdygo Oberfriesenfelde (berniukams) ir Rieme (mer-

gaitėms), viso 50,000 žmonių (čia gerb. skaitytojus turime atsiprašyti, kad pirmajam mūsų pranešime, liepos 26 d., per neapsižiūrėjimą klaidingai parašėm perdidelį palapinių gyventojų skaičių). Kitą dalį jaunimo, irgi 50,000, patalpino mo-
kyklose.

Lietuviai apsisitojo patogioj vietoj

Miesto centrą ir priemiesčius rengėjai paskirstė svečiams iš užsienio, o vokiečių maldininkams — miesto artumoje. Taip kai kurie maldininkai apnakvydinti net 100 kilometrų atstumu nuo Miuncheno ir į kongresą kasdien turės važiuoti traukiniais.

Lietuviams, kad ir Vokietijoje gyvenantiems, nereikės į kongresą važinėti traukiniais; kun. dr. J. Avižos rūpesčiu, lietuviai gavo labai geras patalpas ir puikią globą pačiame miesto centre, arti didžiosios kongreso aikštės. Lietuvių ekskursantai iš JAV apsisitojo pirmos klasės viešbučiuose miesto centre, kuriuos jiems išrūpino kelionių biurai.

Paskutiniu momentu iškilo nenumatyti rūpesčiai

Daug kelionių biurų jau prieš metus laiko buvo užsisakę viešbučius miesto centre. Dabar, prieš pat kongresą, staiga daug tokių biurų jiems rezervuotas vietas atsako, ir tai nepavieniai, bet didelėmis grupėmis. Atsiranda tūkstančiai tuščių vietų. Jei rengėjai tai būtų žinoję iš anksto, būtų nereikėję siųsti daugelį maldininkų apsisistoti toli už Miuncheno ribų. Dabar juos atgabenti į miestą jau neįmanoma, — tai sugriaušė net ir susisiekimo geležinkelais planą. Rezervuotų vietų atsisakymo priežastys didelė dalimi yra politinio pobūdžio; pvz., daugelis belgų atsisakė dalyvauti kongrese dėl Kongo krizės; iš Kubos ir sovietų valdomų sričių iš viso uždrausta išvykti maldininkams, ir pan.

Kitu atveju šitokiu netikėtumu išieina net į nauda, nes daug maldininkų, kurie iki šiol niekur nebuvo užsiregistravę, atvyko ir dar atvyks į Miuncheną paskutinėmis dienomis. Dabar jie labai lengvai gauna kitių atsakyta vietas miesto centre.

Visi V. Vokietijos lokomotyvai šniokščia!

Kitas nepaprastas uždavinys atiteko geležinkelių direkcijai. Virš metų laiko užtruko, kol



Žmonės žiūri kas išliko iš automobilio lekiančio 300 mylių per valandą greičiu Bonneville, Ut. Nuotrauką matyti vairuotojas Graham, 36 m., su savo žmona, miręs nuo žaizdų. Kairėj mechanikas, kuris padėjo pastatyti automobilį, verčia žiūrėdamas į lūžusią ašį. (UPI)

geležinkelių specialistai paruošė tiesiog preciziškus planus be jokių susitrukimų atvežti maldininkams į kongresą sekundžių tikslumu! Kai jau viskas buvo suruošta, tai "bėgų strategai" pranešė, kad nuo to laiko, kai egzistuoja geležinkeliai, jų direkcija atliko patį didžiausį ir sunkiausį uždavinį, koks kada nors tekė atlikti. Per tą laiką turėta daugybė pašalinių ir pasitarimų su kongreso vadovybe, su užsienio ir vokiečių diecezijomis, su maldininkų organizacijomis, kelionių biurais ir t.t., kol buvo galima sudaryti specialius kelionių tvarkaraščius.

Į kongresą, be pagal nuolatinių tvarkraščių kursuojančių traukinių, atvažiuos nemažiau kaip 680 specialių traukinių, iš jų 18 iš užsienio. Vien tik paskutinįją kongreso dieną — rugpjūčio 7 — į Miuncheną dar atvyks 90 specialių traukinių; tą patį dieną išvyks 120 specialių traukinių. Šitokia ypatinga programa įmanoma nugalėti tik todėl, kad apie 70 komplektuotų traukinių Miunchene artumoje darys pakartotinas keliones per dieną net iki 10 kartų!

Tam tikslui panaudojami visi galimi nandoti lokomotyvai

"TAUTOS PRAEITIS"

Istorijos ir gretimųjų sričių neperiodinis žurnalas

Pirmojo tomo pirmoji knyga yra gražiai išleista, didelio formato, 164 puslapių, tame 20 psl. vaizdų. Paskelbtos studijos turi savo svorį.

Pirmojo tomo kaina \$10.00
Pirmosios knygos kaina \$3.00

Spaudai ruošiamą antroji knyga. Joje bus keli istorikų specialistų raštai.

Pirmąjį tomo sudarys keturios knygos. Pirmąjį "TAUTOS PRAEITIS" tomą galite užsisakyti "DRAUGO" KNYGYNE

4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.



BUDRIK'S FURNITURE

Didelis pasirinkimas rakandų, pigių ir brangių už žemesnes kainas kaip kitur, ant lengvų išmokėjimų.

2 šmouty Parlor setas nuo \$88.50 iki \$350.00

3 šmouty Sectional Parlor setas nuo \$148.50

3 šmouty Miegamojo kambario setai nuo \$98.50

4 šmouty Miegamojo kambario setas nuo \$147.50

5 šmouty Dinette setai nuo \$38.50

9x12 karpetai nuo \$39.50

Minkštos kėdės, Matracai, Saldytuvi, Dulkių valytuvai, Gaminiai pečiai, Skalbiamos mašinos, Televizijos, Radios.

BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted Street
telefon. CALumet 5-7237

Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro. Vasarą sekmadieniais uždaryta. Radio programa iš stoties WHFC, 1450 kil. sekmadieniais nuo 2:15 iki 3 val. po pietų.



ANTANAS TVERAS

DIPL. LAIKRODININKAS

Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.

2646 W. 69th St. RE 7-1941

Lietuvių pasisekimas tarptautinėje veikloje
Lietuviai ir Mėlynoji armija

Liepos 10 d. Bostone iš Portugalijos atvykęs Mėlynosios Armijos vyriausias dvasios vadas Fatimos vysk. Jonas Venancio. Jį lydėjo amerikietis prel. Colgan, Mėlynosios Armijos steigėjas ir dabartinis jos generalinis direktorius. Kaip žinoma, Mėlynoji Armija yra įsikūrusi vykdyti Dievo Motinos apsišaukimus 1917 m. Fatimoje, įspėjimus ir prašymus žmonijai ir tuo būdu prisidėti prašalinti jai grėsiančią katastrofą. Šiuo metu Mėlynosios Armijos skyriai yra 64 valstybėse su virš 27 milijonų narių. Mėlynojoje Armijoje yra ir lietuvių sekcija, turinti savo skyrius 13 valstybėse, kurie su tikinčiaja lietuvių tauta stengiasi vykdyti Dievo Motinos apsišaukimus Fatimoje. Lietuvių sekcija, be bendrojo tikalo, turi dar ir savo specialųjį tikslą, tai Lietuvos laisvę. Lietuvių sekcijos vadovybė yra Bostone. Ją sudaro kun. Albertas Kontautas, dvasios vadas, dr. Petras Kaladė, pirmininkas ir dr. Juozas Leimonas, sekretorius. Ši lietuvių sekcijos vadovybė dalyvavo Mėlynosios Armijos vyriausios dvasios vado Fatimos vysk. Jono Venancio sutikime ir jam suruoštamame priėmimo geriausiai pasireiškė. Kun. A. Kontautas pasakė lietuvių vardu įspūdingą kalbą, nušviesdamas žiauria bolševikinę katalikiškosios Lietuvos okupaciją bei lietuvių tautos atsparumą. Kartu jis įteikė Fatimos vyskupui lietuviškos Sibiuro maldaknygę gražiai įrištą angliška leidini. Fatimos vyskupas savo pagrindinį kalbą išryškino ir įvertino lietuvių herojišką kovą prieš bedieviškąją bolševizmą, o Sibiuro maldaknygę laiko gražiausiu lietuvių tautos dvasinio kilnumo ir tvirtumo dokumentu. Tuo būdu visas priėmimas praėjo lietuviškame ženkle.

— JAV-bių oficialioji Amerikos vėliava priimta 1777 liepos 14 d.

PRINTATOM
Visokių RŪŠIŲ
STATYBAI
IR NAMŲ
PATAISYMAI
MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYŠ LITVINAS, Prė.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Printatymą Teikiame Nemokamai

Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

VESINTUVAI, TELEVIJOS

Sąžiningai ir nebrangiai taisyti už patarnavimą vietoje \$2.00, už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir dalyvą. Pigios pakeičiamos lempos.

J. M. GLINAS

2549 W. 69th St. II A. PR 6-1063

Remkite dien. Draugą!

APDRAUSTAS SAUGUMAS — PELNINGI PATARNAVIMAI



CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

6245 So. Western Ave., Chicago, Ill. Telef. GROvehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

\$600 IKI \$1500 NUOLAIDOS ANT NAUJO 1960

Chrysler — Plymouth — Imperial

Daugybė gerų visų išdirbysčių vartotų automobilių
Galima nupirkti be pinigų — išsimokėjimais



BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER—PLYMOUTH—IMPERAL—VALIANT

SALES — SERVICE

4030 Archer Avenue, Chicago, Illinois

Didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių įstaiga

NAUJŲJŲ MADŲ
Kampinės sofas ir kitokie baldai

\$99.95 už abi

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Savininkai

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 West Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9-9 val., kitomis dienomis 9-6. Liepos ir rugp. mėnesiais sekmadi. uždaryta

TAUPLYKIT TEN, KUR MOKAMAS AUKS. DIVIDENDAS



Ant visų taupymo sąskaitų

4 1/2% MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 5%

4038 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILL.

Phone LA 3-6719

Kiekvieną sąskaitą iki \$10,000 yra apdrausta Federalinės valdžios Draudimo įstaigoje.

AUGUST SALDUKAS, Prezidentas

TV — RADIJAI — HI-FI — STEREOFONINIAI HI-FI, VOKIŠKI ORO VESINTUVAI — AIR-CONDITIONING

FRANK'S Television and Radio, Inc.

SALES & SERVICE Sav. P. Keršis, P. Endzelis, J. Bendoraitis

3240 South Halsted Street Tel. CA 5-7252

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiais:

ANTANAS VILIMAS

3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.

Telefonas FRontier 6-1882

MOKAM AUKSTUS DIVIDENDUS ANT VISŲ

TAUPYMO SĄSKAITŲ!

INDELIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

Paskolos ant namų nuo vieno iki dvidešimties metų — lengvais mėnesiniais atmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. CHARLES ZEKUS, Sec'y LA 3-8248

VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4:30; Ketvirtadieniais 9 iki 5 v. vak. Trečiadieniais uždaryta.

SUTAUPYSIT 20% ir APSIRENGSIT LENGVAIS VASARINIAIS!

Išgykite lengvus vasarinius kostiumus, marškinius ir vasarines skrybėles su 20% nuolaida. Paskubėkite, kad galėtumėt turėti geresnį pasirinkimą.

VISI MŪSŲ PARDAVEJAI KALBA LIETUVIAKAI

Atėję kartu tėvas ir sūnus, abu ras puikiausius sau rūbus.

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais atdara ir vakarais iki 10 val.

Naujiems klientams atidariusiems pas mus pirmo sąskaita, duodamos įvairios dovanos.

H. SEIGAN

RUBAI, SKRYBĖLĖS, BATAI IR KITI REIKMENYS VYRAMS IR JAUNUOLAIMS

NAUJOJE VIETOJE

4630-32 South Ashland Ave. Tel. YArds 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS

NUO NEW YORKO IKI JERUZALĖS

ALF. ŠESPLAUKIS

(Tęsinys)

Buvo ankstyvas rytas, kai iš Londono Gatwicko aerodromo traukiniu riedėjome į didžiąją Viktorijos stotį. Dar tik pirmieji tarnautojai ir darbininkai skubėjo į savo darbo vietas. Susisiekimas su miesto centru iš aerodromo gana patogus ir lengvai prieinamas, nors pats aerodromas nuo centro tolokai besąs.

Mūsų sustojimas Londone buvo atsitiktinis, iš tikrųjų tenumtytas kelionės pabaigai. Čia mums tereikėjo gauti įvažiavimo vizą į Transjordaniją, kurioje yra šv. Žemė. Bet čia taipgi teko sudaryti tolimesnį kelionės planą, pagal kurį Europos žemyną nuo Londono (išskyrus Lamanšo kanalą) iki Atėnų turėjome pervaziuoti traukiniais, kad arčiau susipažintume su įvairių kraštų gamtovaizdžiu ir gyvenimu, vietomis sustodami artimesniam susipažinimui, vietomis tenkindamiesi vaizdais pro traukinio langą. Kad ir taip, daugiau buvo galima pamatyti, kaip iš lėktuvo.

Londonas patraukia

Bet Londonas turi ir kažkios magiškos galios, kuri įvažiavusio taip greit neišleidžia.

Viktorijos stoty rytmetį gyvas judėjimas. Tokio žmonių skubėjimo niekur neteko matyti — nei New Yorke, nei kuria kitame didmiesty. Nuolat ir nuolat pasipila žmonių masės iš gana dažnai įbėgančių traukinių, o išvažiuojantieji sudaro antrą srovę, kuri ištisai prieš pirmąją. Bet jos sravi reguliariai, neteko pastebėti, kad tie skubantieji žmonės vieni į kitus įpultų: tai toks čia, matyt, žmonių smailštumas, jie turbūt taip įpratę judėti.

Čia pastebi pulsuojančią Londono gyvenimą, čia pamatai britų tipo standartinį žmogų: dažniausiai su cilindriu ir skėčiu. Pasitaikė kiek lietinga ir drėgna diena ir tai suprantama, bet vėliau ir saulėtoms dienoms skėtis ėjo drauge su jo savininku, lyg atsargai, kad gal dangus apsiniauks, gal ims lyti, bet iš tikrųjų tai buvo solidžios ir savo vertę numančios asmenybės simbolis.

Stebėtinai sveiki atrodo čia žmonės — daugumos veidai žydėdami rožiniu skaistumu, kurs mums kitur jau nebe labai įprastas buvo matyti. Iš kur tai? klausime vieną jau vyresnį amžiaus damą, jau apie kitus reikalus išsišnekėję. Tai dėl to, sako, kad išvažiuojame dažnai iš miesto, naudojamesi gamtos gėrybėmis. Bet ir paties Londono oras atrodo gaivinančias, mažiau suodžių prikrėstas, nors kai kurie istoriniai pastatai dėl senumo tiesiog juoste pajudę, tik atskiri tarpai, lyg vėjų nugairinti, balzganai šmėkšo.

Stotyje visko yra

Stotyje visko pilna, visko gau su. Tai lyg atskiras miestas. Čia pilna įvairiausių įstaigų, pradedant informacija ir baigiant pirmos rūšies viešbučiais. Apie patį stotį stotį vėl spiečiasi daugybė įvairiausių įstaigų ir firmų, pradedant bankais ir baigiant vaistinėmis, kurias čia vadinama pharmacy vietoj drug-store. Aplamai imant, europinė anglių kalbų yra visa eilė žodžių, kurie skirtingi nuo amerikėnės anglių kalbos. Antai, žodžio informacija čia nerasi, vietoj to visur — enquiries. Kaikurie žodžiai abiem atvejais pavaroti — vietoj dažniausiai vartojamo underground kaipur užtiniki ir subway pažymėti kitokiai to paties susisiekimo rūšiui, vietoj dažno way out randi ir exit, kurs pas mus toks įprastas. Ir britų kalbos akcentas kiek kitoks, lyg germaniškai artimesnis, bet bendrai susiprasti labai lengva, ir jauties kaip namie.

Kur atvykus į didesnį miestą, tuoj tenka ieškotis miesto plano. Tai mūsų kelionės vadovas. Išsiskirti žinai, kas matytina, lankytina. Randi, kad Londonas sakosi esąs didžiausias pasaulio miestas su mažiausia dviejų tūkstančių metų senumo istorija, nors New Yorkas su savo priemiesčiais sakosi esąs dar didesnis. Sudėjus draugėn, New Yorką būtų galima pavadinti naujamiesčiu, Londoną senamiesčiu, kuriame daug praeities vertybių sukaupia. Kai New Yorkas traukia savo dabarties gyvenimo vertybėn, Londonas užburia praeities romantiką.

Bet Londonas alsuoja ir moderninio gyvenimo dvasią ir tempą. Nors iš herbų, užrašų, pavadinimų jauti, kad esi Jos Didenybės ir praeities karalių mieste, bet čia taip pat ir demokratinis, laisvas, savo vertę žinąs žmogus turi savo vietą. Jiems kažkaip sekasi likti moderniais, nors konservatyvioji praeitis yra uždėjus savo antspaudą.

Bent pirmą pradžiai mieste pasidairius, jau nebeatyti tų karo žaidimų, kurias Londonui buvęs padaręs žaibinis karas. Kad ir kaip vietomis nukentėjęs, svarbesnieji meno ir praeities paminklai likę nepažeisti.

Požeminiu traukiniu

Ieškodami viešbučio, bandome pirmą kartą važiuoti požeminiu traukiniu, lyg tai būtų New Yorke. Ties traukiniai ir čia greitai laksto, nors su mažesniu bildešiu ir trenksmu, kaip New Yorke. Vagonai šviesesni spalvų, ne tokie apsmilę. Ir tie traukiniai iš tiesų nėra tokie klaidūs, gal dėl to, kad mažiau skir tingių linijų, ir visos kitos, kur buvę kur nebuvę, vis sueina į Viktorijos stotį, tą didįjį miesto ir susisiekimo centrą.

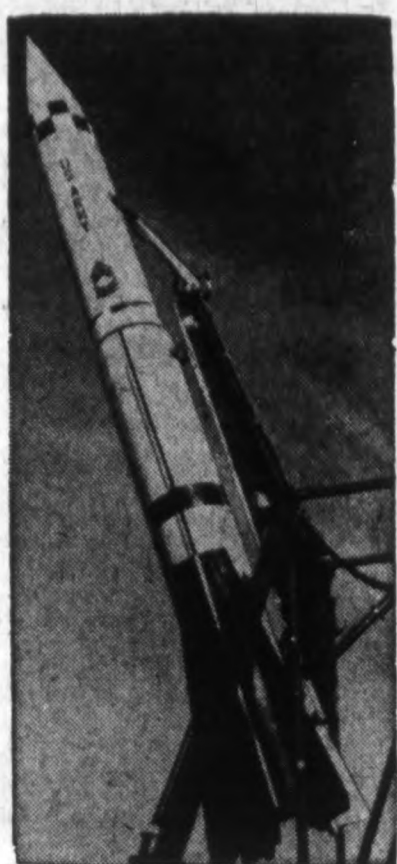
Be abejo, be pasiklausimo ir čia toli nežingsi savarankiško žingsnio, bet vis dėlto numatytas vietas pasiekti įmanoma be didesnio vargo. O žmonės tikrai malonūs, ir, ko nors paklausti, visai nuoširdžiai aiškina, kitąsyk, rodos, pirštu smeigtę rodo, kur reikia eiti, kur reikia eiti.

Būdinga, kad turistui nereikia toli po Londoną klaidžioti, lankytinų vietų ieškant. Jau ties pačia Viktorijos stotimi koncentruojasi daug įžymių Londono vietovių — vos iš stoties pajėjęs kairiaja (šiaurės vakarų) puse, pamatai karališkąsias ark lides, kurios šliejasi prie Buckinghamo rūmų, kur gyvena karalienė Elzbieta (vėliava iškelta, kai ji rūmuose, nuleista, kai išvykusi). Nuo ten ne taip jau toli garsusis Hyde parkas su savo "oratoriais".

Dešinėj (pietų rytų) pusėj Westminsterio katalikų katedra, kiek toliau ir didžioji Westminsterio abatija, kur karūnuojami Anglijos karaliai. Nuo Trafalgaro aikštės su Nelsono kolona (atminti Napoleono nugalėjimui) gali pėsčias lengvai nueiti iki Buckinghamo rūmų ir šv. Jokūbo parko. O ir garsusis Piccadilly circus su savo linksmuoju gyvenimu (su Eroso statula, statyta Viktorijos laikais!) ne taip jau toli nuo didžiosios stoties.

Tik kiek toliau į rytus lieka Temzė su istoriniu Londono tiltu ir Londono bokštu, kur buvo kalėjė net karaliai ir spindijų karūnų kolekcija. Bet ir tos vietos greit pasiekiamos arba požeminiu traukiniu (greičiau) arba autobusais, kurie čia paprastai dviejų aukštų ir savotiškai atrodo, bet miestui pažįstami gana patogūs.

(Bus daugiau)



Sergeant—U.S. Army

Sergeant yra vairuojama raketa su atominiu sviediniu. Ji išvystyta Californijos Technologijos Institute ir gaminama Sperry Gyroscope įmone. Yra 30 pėdų ilgio, siekia 200 mylių, 3,000 mylių per valandą greičiu. Ji galima paleisti iš mažos vietovės, lengvai juda ir aptarnaujama nedidelio vyrų skaičiaus. Dėl didelio tikslumo ji labai reikšminga, ypač, kad ją galima panaudoti bet kokiose oro sąlygose. (UPI)

DOMISI RAVINJOS KONCERTAIS

Chicagos priemiestyje Ravinia vykstanciais koncertais publika domisi. Nors į juos einant reikia užsimokėti, bet antradienį, duodant Beethoveno muziką, buvo susirinkę 4,360 klausytojų.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekamadieniais nuo 1:30 iki 2:00 val. po pietų. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentaras, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalus kreipitis į Baltic Florists — Gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Draugas.

ADOMAS VAITKEVICIUS Anglių ir Alyvos Patarnavimas

Telef. REpublic 7-5803
Visų rūšių apšildymo sistemos įvedimas, perdėlimas ir patalpinimas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas

ATLAS FUEL CO. ATSTOVAS

4919 So. Paulina Street
Tel. FRospect 6-7960

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St. FR 6-1998
TV, RADIAL, HI-FI, VESTITUVAI
Pardavimas-taisyimas. Sk. uždaryta

Prieš perkant namus, susipažinkite su naudingais patarimais, kurių rasite knygelėje —

K REIKIA ŽINOTI NAMUS PERKANT

Spaudai paruošė P. Šulcas



Dr. Jur. Vl. Štarnaitis Draugo Kul-
driniamo priede rasė:
Laidinėlį turinį sudaro informacija, apie ką reikia galvoti ir kokių klausimų svarstyti rengiantis namus pirkti: namo tinkamumas ir vieta, uždarbio ir skolos gražinimo dydžio santykis, paskolų rūšys, pirkimo sutarties nuosavybės dokumento draudimas ir kit. Gali keltis klausimai: kaip duodama kaime? į nekilnojamo turto teisės terminų vertimas ir paaiškinimas.

Laidinėlį paruoštas lengva ir su prantama kalba: juo gali pasinaudoti kiekvienas, kas moka skaityti.

Knygelės kaina 40 centų.

Pinigus su užsakymais atsiųsti:

"DRAUGAS", 4545 W. 63 Street, Chicago 29, Ill.

PIRMIEJI REZISTENCIJOS PASIREIŠKIMAI LIETUVOJE
Žiupsnelis minčių apie įvykius prieš 20 metų

Dr. C. BR AZENAS

Šį rudenį (spalio mėn.). Milane yra organizuojamas kongresas II Pasaulinio Karo rezistencijos istorijai atžymėti. Yra norima surinkti visą medžiagą, ją iširti ir paskelbti eilę studijų apie prieš 15-20 metų buvusią rezistenciją įvairiuose Europos kraštuose. Bėgigu yra kalbėti apie rezistenciją ir rašyti jos istoriją ten, kur prieš 15 metų žlugo diktatūra bei persekiojimų jungas ir iki šiol išsilikė laisvas demokratinis režimas.

Dėl žinomų priežasčių Lietuvos rezistencijos istorija yra varganoje padėtyje. Ji ne apybraižomis dar neparašyta. Pasitaikė vienur kitur atsiminimų nuotrupėlių, atskirų vaizdėlių, paskirų faktų. Siek tiek buvo bandoma "I Laisvėje" spausdinti pirmais vokiečių okupacijos mėnesiais 1941 m. vasarą-rudenį. Tai buvo tikrai dideliai nedaug, ir labai išblaškyta.

Pasiliko neužfiksuota eilė reikšmingų rezistencinių faktų Lietuvos bažnyčiose, karių eilėse, mokyklose. Su naujos okupacijos (nacių) vargais ir bėdomis, nebebuvo galima surinkti netik žinių apie 1940 m. liepos 13-14 "rinkimus" į Liaudies Seimą, bet ir įspūdingų faktų iš partizaninės veiklos 1941 m. birželio 23-28 d. d.

Kiek tų praeities faktų, dar neminint visos eilės pavardžių, šiandien tremtyje galima atkurti, reikėtų bandyti juos užfiksuoti ateičiai. Kai okupatoje Lietuvoje anie metai labiausiai falsifikuojami, pristatomi perdm iš piršto laužtais "įrodinėjimais", reikia imtis ko voti faktais prieš tą melo jūrą. Paskutiniu laiku yra kaip tik į anuos metus sovietinės Lietuvos periodikoje atkreiptas didesnis dėmesys, stengiantis vis ką, kas reikšėsi rezistencijos srityje, sujuodinti, suniekinti. Patys rezistentai nuolat gauna "išdavikų", agentų bei "nacių" bernų ir kt. epitetus. Su šitokiu nusistatymu B. Baranauskas "Mokslo ir Gyvenimo" Nr. 4 (1960) parašė straipsnį apie Lietuvių Aktyvistų Fronto pradžią Berlyne ir jo veikimą Lietuvoje, pavadindamas jį "Penk toji kolona Tarybų Lietuvoje 1940-41 m." Iš to straipsnio matyti, kaip komunistai apie anuos metus yra spėję prisirinkti žinių, išgauti jas per tardymus, kad galėtų visus vėkėjus rezistentus paversti nacių "šnipais", "diversantais", "teroristais" ir t. t. Prie to straipsnio dar iš 1941. III. 1 yra spausdinamas faksimilė A. Juočerio išduoto Veverskiui (Liet. Vad. S-gos Mirties Grupės Vad.) leidimo — "vykdyti mirties sprendimus".

Jaunimo vaidmuo

Šitokios padėties akivaizdoje šiandien ne tik dar negalima viešai skelbti autentiškos rezistencijos medžiagos, bet apie jos atskirus epizodus tegalima kalbėti dar, palyginti, gana ribotai.

Yra seniai žinoma tiesa, kad jungą labiausiai pergyvena ir

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė.

PRECIN PHOTO STUDIO

(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4068 ARCHER AVENUE
Tel. Virginia 7-2481

jauniausiai reaguoja jaunimas. Taip buvo Lietuvoje po 1795 padalinimo, kai visą Lietuvą užvaldė maskoliai. Vilniaus universiteto studentai, net kai kurių gimnazijų mokiniai (pav. "Juodieji Broliai Kražiuose") įvairiais organizuotais sambūriais, spauda reikė savo pasipriešinimą. Taip buvo ir 1940 m., ypač rudenį, kai susirinko akademis ir vidurinių mokyklų jaunimas į moksłą.

Kai sovietai užėmė Lietuvą (1940.VI.15), gimnazijos tuojau baigė moksłą, o studentai užbaigė semestrinius egzaminus. Neaiškiomis "Liaudies Vyriausybės" dienomis mokslo jaunimas išsivaižinėjo į žalią kaimą. Bet buvo gražas kaimo jaunimo kariuomenėje. Tur būt, bus nesuklysta teigiant, jog pirmoji rezistencija dar pirmomis okupacijos savaitėmis jau reikėsi kariuomenėje. Ji ėjo įvairiuose daliniuose iš apačios, iš kareivių, liktinių puskarininkių kadro, lietuviškos patriotinės dvasios drąsų ir jaunų karininkų. Patriotiniai pasireiškimai buvo visapir bandžiami. "Lietuvių Archyve" (Bolševizmo metai) gen. St. Raštikis savo strp. apie "Lietuvos kariuomenės tragediją" yra paskelbęs nemažą karių ir karininkų pavardžių. Kai apskritai buvo priekiaistaujama, jog kariuomenė tada ne garbės šūvio nepaleidusi, kariai spontaniškai reikė prieš okupantus nepasitenkinimą. Iš-

"Dutch Boy" does it...best!



WISE FOLKS CALL IT

"THE 5-year" HOUSE PAINT

Jūs tikrai su tuo sutinkate, kai dažote savo namus "Dutch Boy" dažais. Galite matyti, kaip lygiai jie tepa, kaip ekonomiškai jie dengia, kaip gražiai atrodo. Tikrai įvertinti "Dutch Boy" dažus galite tik tada, kai po kelių metų jūsų namai vis dar bus gražūs. Tai gi nerizikuokite mėginami pigius dažus — reikalaukite "Dutch Boy" dažų savo namams.

WITH GREEN STAMPS
YERKES HARDWARE
6832 S. Western
CHICAGO 29, ILL.
PR 6-1300
Pay all Utility bills here

formuojant Lietuvos kariuomenę, vėliau tas nepasitenkinimas reikėsi įvairiomis formomis ir pareikalavo savo aukų.

Buvo ir tokių

Kai ėmė aiškėti, jog bolševikai Lietuvai nesuteiks kokios Mongolijos padėties, o įjungs ją į Tarybų Sąjungą, daug kas iš vyresnės kartos valdininkų, tarnautojų norėjo likti "nematomais", pradingti kokioje tarnybėlėje. Kas buvo labiau linkęs į kairę ir mokėjo talkstyti, ar įrodinėti savo marksistinę nusistatymą, galėjo padaryti "karjerą". Vienas un-to profesorius prie to da iš visų reikalaujamos anketos papildomai pridėjo 36 psl. mašinėlę rašta. Ten jis persistengdamas įrodinėjo, jog, nors niekada partijai mokesčio nemokėjęs, nuo pat savo pačių jauniasių dienų... buvęs komunistas. Bolševikams išbėgus, 1941 m. vasarą toji anketą su priedu buvo rasta Vilniuje, Švietimo Liaudies Komisarijato kadry skyriuje.

(Nukelta į 7 psl.)

MOVING
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063
R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apraada.

PALENGVINTAS SIUNTIMAS

Išmokate per 3 mėn. už prekes, supirktas pas mus. Kviečiame atsilankyti. Pirmoji lietuviška bendrovė J.A.V., siunčianti Jūsų atneštus daiktus į Lietuvą.

PATRIA
GIFT PARCEL CO.
3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
CR 7-2126

Duona ir įvairias skoningas bulskutes kupa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lithuania Avenue
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išdučiame į visas artimuosius miestus
Tel. Cliffside 4-6376

Pirkite Apsaugos Bonus

CRANE
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4 1/4%
NESA INVESTAVIMO SĄSKAITOS
Mokami nuo vasario 1 d., 1960
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos m. 1 d.
VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 5 p. d.
ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p. d.
SESTAD. 9 v. r. iki 12 val. d. Trečiad. uždaryta.

Lietuvių Prekybos Namai

Naujausi Svečių Kambario Baldai
IŠ ITALIJOS
Didžiulis pasirinkimas svečių kambario, valgomųjų, miegamųjų, televizijos aparatų, virtuvėms šaldytuvų, pečių, formica stalų.

Puikiausios sofos importuotos iš Italijos su travertino marmūro staliukais nuo \$100—\$250
Foam Rubber kėdės, patogios ir modernaus stiliaus po \$49.00
Komodos su veidrodžiais, likusių nuo setų, po \$49.00
Puikiausios svečių kambario stalinės lempos, įvairių spalvų, po \$3.00
9x12 Nylon kilimai, po \$29.00
7 dalių valgomojo kamb. baldai, riešuto medžio \$149.00
3 dalių riešuto medžio miegamieji su šlifutuot stiklo veidrodžiu \$149.00
Šaldytuvai-Frigidaire, Gen. Electric po \$175.00
Virimui porcelano pečiai, po \$99.00
Brangių kilimų pavyzdžiai, 27x54, vertės po \$25, dabar \$5.00
Didžiulis pasirinkimas sofų, valgomųjų, siena nuo sienos kilimų, vokiškų importų radijų ir fonografų.

Visos prekės be brokų, be sugadinimų. Jaunavedžiams viskas vieniems metams išmokėjimui be procentų.

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ
VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ.

FURNITURE CENTER, INC.
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
3207 So. Halsted St. Tel. VICTORY 2-4226
VAL.: Pirmad. ir ketvirtad. 9 iki 9 v.
Kitom dienom 9 iki 6 v.
Liepos ir rugp. mėn. sekmad. uždaryta.



— Lithuanian Melodies radijo valandėlės vedėjai išvykus atostogų, ji pavaduoja Petronėlė Bandženė. Seniau girdėta iš Ann Arboro, ši radijo valandėlė dabar transliuojama kiekvieną šeštadienį 5–5:30 val. v. iš Detroito W.J.L.-B. stoties, bangos 1400.

— A. a. Bozalija Grigaitienė, 70 m., gyvenusi Washington, Mich., pirmą gyvenusi Ellisworth gatvėje, mirė liepos 26 d. Palaidota liepos 28 d. iš Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčios.

— A. a. Margaret Karpauskienė, 73 m., gyvenusi Rison st., mirė liepos 28 d., palaidota iš Sv. Antano lietuvių bažnyčios Sv. Jadvygės kapinėse.

— A. a. Mary A. Adomaitienė, 69 m., gyvenusi Tireman st., Dearborne, mirė liepos 29 d. Palaidota iš Sv. Antano lietuvių baž. Mt. Oliver kapinėse. Velionė buvo viena steigėjų Sv. Antano lietuvių parapijos Detroito.

— Onai Pulokienėi vardadienio progą artimieji suruošė staigmeną juos namuose prie Lake St., Clair ežero. Dalyvaavo svečiai iš Detroito, Windsor, Hamtramiko ir Rochesterio. Gražiai pasilinksmino ir įteikė jai dovaną. Pobuvį dalyvaavo trys Onytės — Kamaravskienė, Vasiliauskienė ir Pulokienė marti Grabauskienė.

— Šį sekmadienį, rugp. 7 d., Lietuvos Vyčių 79 klub. nariai priims bendrą mėnesio Sv. Komuniją 8:30 val. ryto šv. mišių metu. Kadangi pripuola šeimų sekmadienis, būtų gražu, kad visi šeimos nariai dalyvautų ir priimtų Sv. Komuniją. Kita šeštadienį, rugp. 13 d. Vyčiai turės bendrą išvyką į Detroito Lions futbolo žaidimus prieš Clevelandą, Detroito Briggs stadione. Biletų kreipkitės į Joe Chaps, telef. KENwood 2-2778.

— Ona Millerienė, Larkins st., mini 80 m. amžiaus jubilėjų ir ta progą jai staigmeną sudarė dukra Mary King Budginas, anūkas inž. Alex Budgin su šeima gyvena Kalifornijoje ir anūkas jaunutis Johnnie King.

— Anthony Dainus, visuomenės veikėjas, dar vis guli ligoninėje. Linkime Antanui greitai sveikėti. Pralinksminkite Antaną aplankydami Herman Kiefer ligoninėje, arba pasidami linkėjimus: Anthony Dainus, Room 254-C, Herman Kiefer Hospital, Detroit 2, Michigan.

DETROIT, MICH. SKELBIMAI

DETROIT BIZNIERIAI IR PROFESIONALAI

VINCAS KIRŠINAS
11420 Steel Avenue
Detroit 27, Michigan
Tel. WE 4-6165
GENERAL CONTRACTOR

Atlieka įvairius statybos darbus: mūrinių, cemento, mūrinio, elektros, plumbingo, dailyno ir dekoravimo. Atkuria kambarius bei butų įrengimą, pastatų ir sklypus.

LITHUANIAN MELODIES RADIO VALANDA GIRDIMA
kiekvieną šeštadienį 5:00–5:30 p. p. iš Detroito stoties WJLB — 1400 kclo.

Direktorius Ralph J. Valatka
15756 Leasure Avenue
Detroit 27, Mich.
Tel. BRoadway 3-2224

— Sophie Bitner (Urbaičiūtė), savininkė Sophie grožio salono Lauder st., netoli Grand River, ir dukrelė Peggy Bitner, istojė į narsa Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje. Norintieji apsidrausti kreipkitės telefonu BRoadway 3-2224. Susivienijimo kuopos veikia prie visų trijų Detroito lietuviškų parapijų.

— Lithuanian Chamber of Commerce (Detroito Lietuvių Prekybos Rūmai) turėjo susirinkimą pirmadienį. Šios organizacijos dabartinę valdybą sudaro William J. Adams, — pirm. (savininkas Adams Realty & Insurance), vicepirmuvo a. a. Paul Molis, prot. rašt. — Bernice Markavich (Midtown grožio salonas), fin. sekret. — K. Yasbutis (Drewry alus), ižd. — Antoinette Webber (Harper Canton gėlininkė), maršalka — John Bartasius (Victory užėiga) ir publikacijos direktorius — Petras Podolskis (Alytaus užėiga). Valdybos butas ruošia metinį banketą, kuris šiais metais įvyks ši rudenį.

— Lietuvos Vyčių jaunimo stovykla (anglų kalba) artėja ir beliko maždaug 10 d. užsiregistruoti. Stovykla vyks rugp. 14–20 d. ALRKF jaunimo sto vykoje Dainavoje, prie Manchester, Mich. Priimami berniukai ir mergaitės nuo 7 iki 14 metų amžiaus. Nepreleiskite progos suteikti jūsių vaikams linksmą savaitę puikioje stovyklos gamtoje, kartu susipažinti su kitais lietuvių kilmės vaikais ir taip pat pramokti daugiau apie savo protėvių žemę, Lietuvą. Norį informaciją apie stovyklą kreipkitės: Frank ir Aldona Buniks, Bronius Polikaitis, Ralph ir Ann Valatka, Mart ir Ruth Wagster, Frank ir Sophie Zager arba komisijos sekretorę: Audona Buniks, Sec. K of L Youth Campus Committee, 24127 Anderson, Dearborn, telefonas LO-gan 5-4982.

— Vietiniai LRKSA veikėjai šią savaitę išvykę dalyvauti šios organizacijos seime Wilkes-Barre, Pa. Išvyko Petras ir Petronėlė Medoniai, Matas ir Ona Simoniai, Charles ir Jodie Step (Stepanauckiai) ir Valatka ir Jonas Zimnickas. Medoniai vykdamai sustos apsilankyti giminės Pittsburgh r.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE IR BRIGHTON PK.
Mūr. 2x6 kamb., šild. gar. \$25,000.
Mūr. 2x5 kamb. šild. gar. \$20,500.
Mūr. 2x4 ir 2 kamb. gar. \$21,500.
Med. 2 apt., pultas, \$16,000.
Med. 6 k. ir kr., tušč. lot. \$9,900.
Mūr. 12 apt. \$15,000 met. paj. Inesti \$15,000. Sav. duos paskola \$5 1/2 %.

Prieš pirkinį namus būtina patikrinti mus.

BUDRECKAS

4081 ARCHER AVE. LA 3-3384

MISCELLANEOUS

HEATING SERVICES

Nemokamas apskaitavimas.
Gerai žinoma firma LENOX, TIMKEN, WELLMAN, REPUBLIC, KEWANEE pečiai, oro vėsin tuval (air conditioning) visokių dūjų instaliuojamas karšto vandens garo ir šilto oro sistemos taip pat pakeliamos visos į gazu arba alyva įrengtinuos Jūsų namuose ir į sta-
tomas naujas.

Visų rūšių skardos darbai.
DARBAI GARANTUOTAI.
Skaite 24 val.

Tel. CLEARwater 7-6675

KAZYS ČESNAUSKAS

6801 So. Talman Ave.
CHICAGO 29, ILL.
HE 6-2812 ir GI 8-4938

Generalinė kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų perstatymams. Turime didelį patirtimą namų statyboje. Patys atliekame cemento ir medžio darbus. Apskaičiavimai nemokami.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI

TARPININKAUJAME BUTŲ ISNUOMAVIMUI
PATARAVIMAS VERTŲ TURIME LAUKIAMIŲJŲ SARASA

BELL-VARPAS Real Estate

6455 S. Kedzie — Prospect 8-2233

6655 S. MOZART ST. išnuom. krautuviui patalpa. Vieta tinka bet kokiam biznui. WAlbrook 5-9390.

Jone ir po seimo vyks New York kan, Valatka aplankys rytines valstybes ir ten esančias lietuviškas vietas.

— Bronius Polikaitis išvyks atostogoms į rytines valstybes ir kartu dalyvaus L. Fronto suvažiavime Kennebunkport, Maine.

— Hamtramiko Pilečių Klubas gėgužinė prie Chemung ežero įvyks rugpjūčio 21 d. sekmadienį. Prie įvažiavimo bus duodama \$25 dovana. Pradžia 1 val.

— Bill Walls, vytytis ir katalikas, veikėjas grįžo Detroito po atgavinančių atostogų Europoje.

— Laura Kurtinaitis, grįžusi iš ligoninės labai gerai jaučiasi. Matėm ją dalyvaujančią Sv. Onos novenoje.

REAL ESTATE

BRIGHTON PARK: Mūr. 2 po 4 k. gazu šildomas, \$18,900.
Mūr. naujas 5 1/2 k. mažas įmok. \$19,500.

Med. 3 butai 5—5 ir 4 k. apsauga nuo potvynio.

Mūr. 3 bt. po 4 k., geras namas, \$26,500.

Mūr. 2 bt. po 6 k. (3 mieg.). \$20,500.

Valgykla su didele kilentūra. \$5,000.

Gage Parke: mūr. 2 po 5 k. ir 1 šild. kb. porčiujė, \$125, paj. 1 mėn. ir savin. butas.

Mūr. 4 k. centr. gazu šild., 30 p. lotas, \$11,000.

Mūr. bung. 3 mt., 5 k. ir 2 k. rūsyje, gražiai įrengtas, \$21,500.

Mūr. 1 1/2 a. 2 gražūs butai: 5 ir 3 k. centr. šildymas, 20 p. skl. Marquette Parke: Mūr. 3 bt.: 6 gražūs butai, centr. šildymas, Mūr. 12 butų, savininkas duos paskola.

Roselande: Mūr. 3 bt.: 7—4 ir 2 k. centr. šild., mūr. garažas, 33 p. skl.

Simaitis Realty

2737 W. 43 St.
CL 4-2390

Mūrinis, 3 mieg., Brighton p., naujas, \$20,000.

Mūrinis, 3 mieg., naujas, Gage p. \$21,000.

Mūrinis 6 kamb. Gage p. \$17,500.

Mūrinis 7 kamb. M. p. \$18,800.

Mūrinis 3x5 Brighton p. \$29,500.

Mūrinis 4 mieg. Gage p. \$17,500.

Medinis 5 kamb. M. p. \$12,800.

Medinis 6 kamb. M. p. \$13,500.

Medinis 2x4 k. M. p. \$20,000.

Mūrinis 2x4, Gage p. \$29,900.

Mūrinis beveik naujas, 2x6, atskiri šild. gazu, \$42,800.

2 mediniai namai ir 2 ekstra lotai, G. Parke, \$24,000.

Mūrinis 6 kamb., arti mūsų įstatigos, 80 p. lotas, \$17,900.

Medinis 5 kamb. ir ekstra 25 p. lotas, G. Parke, \$13,000.

Pajamų mūrinis bung. — \$100, plus sav. butas, \$22,000.

Mūrinis 12 apartamentų labai gražus namas, metinių pajamų virš \$13,000, gera vieta.

MARQUETTE LAND

2517 W. 69 St. PR 6-0956

REAL ESTATE-INSURANCE

NORKUS & ASSOCIATES

2405 W. 51st Street
WAlbrook 5-5080
Vak PR 8-5579

Trečiadieniais uždaryta

MARQUETTE PARKO CENTRE

Skubiam pardavimui gražus mūr. 2x6, dideli kamb., išgraužintas rūšys, šildymas alyva, 2 auto mūro garažas. Prašoma \$30,300.

Pajamų mūr. 8 kamb. ir porčiujė, 5 miegamai. Naujas šildymas alyva, 2 auto garažas, \$19,500.

7 kamb. apyvaizdė mūr., 2 auto garažas, 40 pėdų sklypas, \$22,600.

Visai naujas mūr., arti lietuviškos mokyklos, 3 miegamai, išskirti vamzdžiai, šildymas alyva.

6 kambarių namas ir geras garažas, arti mokyklos, \$14,600.

Arti lietuviškos mokyklos. Gražus 6 kamb. mūrinis, naujas gazu šildymas, garažas, \$22,200.

3 butai ir bižnis. Mūr. namas, šilumos šild. butai, 2 auto garažas, \$46,000.

Naujas, 2 po 5 1/2 mūr. po 1 1/2 vonios, kiekvienam bute atskiri šildymai gazu, kilmata asistuojamas.

Gražus 1 1/2 aukšto mūras, 6 ir 4 1/2 kamb. butai, 40 pėdų sklypas, šilumos šild. garažas, \$19,800.

Senutė parduoda gerą ir pelningą namą, 14 kamb., 3 vonios, Centr. gazu šild., 2 garažai, platus sklypas, teikiama tvora, visi valdai — už \$25,000.

KITUR: 5 butai ir krautuvių, Pelningas mūr. namas, \$16,900.

Brighton Parke. Modern. įrengtas 3-jų butų mūr. 2 auto. mūr. garažas, \$25,000.

Pelningas restoranas. Didelis patalpos. Gerai įrengta vieta, 5 metų "new". Art California ir Archer. Tik \$2,300.

Taveria ir pultas didelis butas. Gražus mūro namas. Geri įrengimai, šalia aptvertas platus sklypas. Tik \$23,000.

Beverly Hills. Pultas 5 kamb. mūrinis. Platus sklypas. Gazu šildymas. Maži takai, \$25,000.

3-jų butų mūr. medinis. Moderniai įrengtas namas, 2 po 5 kamb. ir 6 kamb. butas. Atskiri gazu šildymai. Galite silyti \$19,800.

Zalajani premiesty, 6 m. namas, 3 erdvės mieg. Didžiulis salonas. Modern. virtuvė. Sausas belamentas. Platus lotas. Prašo \$15,600.

REAL ESTATE

1 1/2 aukšto pajamų mūr. — 5 ir 3 kamb. Alyva karštu vand. šildymas. Garažas. \$136 mėn. pajamų ir sav. butas. Arti 55-os ir Sawyer. Tik \$25,250.

1 1/2 aukšto pajamų mūrinis, 6 ir 5 kamb. Alyva šildymas. Garažas. Arti 62-os ir S. Whipple Street. Tik \$26,900.

1 1/2 aukšto pajamų mūr., 8 metų senumo, 5 ir 3 kamb. Mūr. garažas. Vandens apšėmimo kontrolė. Tuoj pat galima užimti. Arti 67-os ir S. Pulaski Rd. Įmokėjimas \$6,000.

6 1/2 kamb. mūrinis. Naujai atremontuotas. Nauja gazu šiluma. Garažas, Alumin. langai. Arti 62-os ir So. Campbell. \$19,500.

1 1/2 aukšto modernus medinis 5-3 kambar., 37 pėdų sklypas, nauja gazu šiluma, arti Spaulding & 53-cios. Tik \$16,900.

1 1/2 aukšto pajamų mūrinis 5-2 kambar. (2 miegamai, ir vonia viršūj). Alyva, karštu vandeniu šiluma ir atskiras sklypas, 40 dol. pajamų iš garažo. Arti Hamlin & 63-cios. \$24,900.

2 aukšto mūrinis 3-4-6 kambar. 198 dol. pajamų ir savininkui butas. Mūrinis garažas, arti 55-tos ir Sawyer \$29,500.

2 namai — 6 kamb. mūrinis ir 4 kamb. medinis. Alyva ir gazu šild. \$165.00 mėn. pajamų. Arti 72-os ir S. Artesian. Tik \$16,900.

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais

J. BACEVICIUS

BELL-VARPAS

REAL ESTATE

General Insurance. Notary Public

6455 SO. KEDZIE AVENUE

Tel. PROspect 8-2233

MARQUETTE PARKE 6 metų 2x4 mūras, 2 auto mūr. garažas. Kaina \$41,000.00.

MARQUETTE PARKE 2x5 1/2 mūras, autom. alyvos šiluma. Pilytelis sienos virtuvėje ir toaleto. Garažas. Kaina \$29,900.00.

Marquette Parke 10 metų mūras, 2 butai po 5 kamb., 2 auto garažas, daug modernų įrengimų. Kaina \$41,500.00.

Dėl ligos turi skubiai parduoti 2 metų 5 1/2 kamb. mūrinį būstą, pirmus geras pastatymas užtikrina šį pirkinį. Daug priedų.

5817 S. Kenneth 1 1/2 aukšto naujas mūras. Visi modernūs įrengimai. Vienas butas 4 1/2 kam. neša \$125.00 nuomos. Antiras butas — 5 1/2 kamb., 3 mieg. Laukiam rimto pasiūlymo.

1 vakarus nuo Marquette Parke 1 1/2 aukšto 7 metų mūrinis namas, su 2 auto mūrinu garažu. Kaina tik \$28,000.00.

1 vakarus nuo Marquette Parke nepaprastai gražus ir geras bižnis. Metinė apyvaria virš \$80,000.00 gryn. peln. virš \$30,000.00. Reikia suaugusios šeimos šį bižnį gerai vesti. Skambinkit P. Grigui HE 6-2502.

Brighton Parke. Pulki taverna su sale, 7 kamb. butas ir šalia 50 pėdų sklypas. Geras bižnis — pardoms rimtam pirkėjui labai pelningam salygom.

MARQUETTE PARKE 6 butų mūras. Namai neša geras pajamas. Laukiam pasiūlymo.

MARQUETTE PARKE 8 butų liukus mūras. Laukiam pasiūlymo.

Gage parke 7 butų gražus mūras. Kaina prieinama.

A. J. GRIGAS

REAL ESTATE — INSURANCE — NOTARY PUBLIC

2501 West 69th St. Chicago, Ill.

Visi telefonai HEMlock 6-2500

DEMESIOI

RINOS & VANDENS

NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

(Gutters & Downspouts)

DEDAE VARIO — "COPPER-ALLOY" METALO RINAS IR VAND. NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI už tokia pat kaina, kaip ir "galvanizė". Jų niekad nereikia dažyti ir jie ištvėria neribotai laika.

VISOKIUS STOGUS — taisome ir atremontuojame. Garantuojami 5 metai.

DUMTRAKIAUS IR "SMOKE-STACKS" išvalome, atremontuojame ir atliekame "tuckpointing".

NAMŲ RINAS IŠVALOME ir patalpos, išvaliname iš vidaus ir nudašome. Bus kaip naujos.

Mūsų firma yra didžiulio šio arty, atliekame darbe juo geriausiai už žemiausias kainas visame mieste. Visas mūsų darbas garantuojamas. Esame pinai apsidraudę. Kreipkitės galima diena ar naktį ir sekmadieniais. Telefonas

LAwdale 1-6047 arba ROKwell 3-8778

Micelai Jums patarnausime

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti

JEI TIK GERO NAMO REIK,

TU PAS SIMK TIK UŽEIK.

JEI UŽEITI PER TOL, TAI PASKAMBINTI GALI; JIS PAS TAVE ATVAŽIUOS, NEMOKAMAI APSKAITUOS. JEI REIK, PLANĄ PADARYS — GERAL PIGIAI PASTATYS.

V. ŠIMKUS

2648 W. 71st Street. Tel. PR 8-4268 ir TE 9-5584

REAL ESTATE

Pultas mūrinis ant plataus sklypo 2 po 6 kamb., 2 maš. garažas. Tik \$26,500.

Brighton Parke: Mūr. 2 po 5 kamb. Centr. šild. 2 maš. gar. Arti susisiek. ir mokyk. \$26,000.

Medinis, 8 butai, 6—6—6 kamb. Geras pajamas, \$15,000.

Marquette Parke: Mūr. 6 kamb. (3 mieg.) bungalov. Platus sklypas, erdvus kamb. \$18,500.

Netoli Chicago 24 1/2 akro žemės su trobelėmis, \$7,900

M. ŠIMKUS

REAL ESTATE — INSURANCE

4259 So. Maplewood Ave.

CL 4-7450; Res. YA 7-2046

SHUKIS REALTY

6433 S. Pulaski St.

Tel. LUdlow 5-5900

Parduoti, pirkti ar išsinuomoti namus galite Chicagoje ar jos priemiesčiuose.

Turime nuosavybės vietas, taip pat turime ir kilentų, kurie nori pirkti kreipkitės į mūsų raštine, kur gausite geriausią patarnavimą.

LABAI SVIESUS

2 butai po 4 kamb. Brighton Pk. Nauja gazu karštu vandeniu šildymo sistema, 2 auto garažas, \$22,500.

VAISIU FARMA

74 akrų, Michigan, tik 1/4 mylios nuo ežero, 8 kamb. gyv. namas ir 4 kamb. išnuomavimui. Viskidė. Visi modernūs valstybės reikalingi įrenginiai. Metinių pajamų apie \$12,000, įmokai \$4,000.

GALIMA MAINYTI

Visai naujas mūr. Marquette Pk. prie pat parko ir mokyklos. 2x5 1/2. 1 1/2 AUKŠTO MŪR. — \$28,500.

Netoli Marquette Pk. kolonijos: 5 kamb. apačioje (2 mieg.), 4 kmb. viršuje (2 mieg.). Šildymas alyva, 2 auto garažas.

Pirmieji rezistencijos...

(Atkelta iš 5 psl.)

Pačių komunistų "Šluota" tokius atvejus pajuokdama, įsidedo žurnalo pirmame puslapyje satyrą, kur buvo ir tokios punktas:

"Jei nebūtų išduklėjęs I svietą Smetona, Ir jis būtų prisisiuvs Barzdele raudoną..."

Iš pridėtos barzdoto karikatūros matėsi panašumas su L. Gira.

Jaunimas tačiau jautriausiai reagavo! Jis reagavo visokiais būdais per pamokas, pertraukas. Parsidavėliui buvo smerkia mi. Pvz., S. Nėris už savo "Daina apie Staliną" susilaukė smarkių laišku, kolidjančios pa redijos jos poezijos rime ("Su-

deginkit mane kaip raganą"). Kas yra skaitęs atidžiau Rai nių miškeli (Telsiuose) kanki nių sąrašus, turėjo kristi i akis, kad ten jaunimas sudarė didelį procentą. Jauni, nuoširdūs patrijotai rezistentai, vyres niųjų klasių mokiniai nuėjo kankinių kelių. Čia buvo trys jauni broliai Antanavičiai, du broliai Kavoliai, vos 20-tį metų sulaukęs daug žadąs veikėjas H. Žvirzdinas ir eilė kitų.

Kai rezistencija, LAF apipa vidalinta, 1941 pradžioje įgavo viz ryškesnes formas, besimo kantis jaunimas atliko toje or ganizacijoje gana reikšmingą vaidmenį. Ryšio palaikymas su LAF centru, ryšiai pačiame krašte, visas tinklas organiza cinių vienetų lab'aušiai gulė ant jaunimo pačių. Didelio dėmesio čia užsitarnauja Vytauto Di džiojo universiteto LAF eilėse veikę rezistentai, apie kuriuos kalbėti būtų atskira tema.



Miss Ohio išrinkta Alice Ann Clain. (UPI)

RYŽIAI BALFUI

JAV noriai duoda gana di delius atlikamo maisto kiekius Balfio šalpai. Tačiau tai yra tik miltai, pieno milteliai ir kuku rūžų dripsniai. Birželio mėn. gauta iš Kanados valdžios, ir iš Montrelio i Bremeną išvež ta 50,000 svarų kiaulienos kon servų. JAV papildomai davė 80,000 sv. ryžių, kurie jau da linami lietuviams. Patvirtintas prašymas dar 240,000 sv. ry žių, kurie bus nuvežti vėliau.

Petruškos sielvarto simbolis

Senovės Egipte, o vėliau ir Graikijoje, petražolės (petruš kos) buvo sielvarto simbolis. Gedėdami žmonės užsidedavo ant galvos petražolių vaini kus.

GUZASUKU BEVERLY HILLS GELINČIA Geriausias gėles dėl vestuvių, ban ketų, laidotuvių ir kitų papuošimų. 2443 WEST 63RD STREET

Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Mielam draugui, buvusiam bendradarbiui

A. + A.

VLADUI-JUOZUI MATULIUI mirus, giminėms ir artimiesiems gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Jonas Gudelis, Viktoras Mofušis, Aleksandras Gaška, Genrikas Songinas, Kazys Valiukonis, Tadas Jurcys, Antanas Bruškys, Vytautas Rukuiža, Pranas Sidzikauskas, Albinas Sasna, Antanas Lėvanas, Vladas Kopliuskas.

Op.Sol. IZABELĖ BLAUZDŽIŪNAITĖ-MOTEKAITIENĖ,

jos tėveliui Lietuvoje mirus, nuoširdžiai už jaučiame.

švabų ir Gylių šeimos

VACIUI MITKUI-MITKEVIČIUI

ir šeimai, liūdintiems dėl jų tėvelio, uošvio ir senelio mirties Lietuvoje, nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Anužiai, Arlauskai, Astašaičiai, ir Zablockai

Chicago L.S.K. "Taurus" nariui JUOZUI KALVAIČIUI

skaudžioje nuliūdimo valandose siunčia šir dingiausią užuojautą.

Chicago L. S. K. "Taurus"

Dirbtinis lietus

Snieguotuose Kalnuose, šiau Bandymai Australijoje įrodė rinėje Adelaidės, New England kad dirbtinu būdu galima van-apylinkėse apie Tamworth ir dens kritulius pakelti mažiau-Warragambos tvankinio rajo siai 15% kai kuriose Australi-ne. Pietų Australijoje bandy jos vietovėse. Bandymai skai-maj vyko apie 3 metus ir ne tomi pasiekę šiose vietovėse davė jokių vaisių.



KAZIMIERAS KASILAUSKAS

Gyveno 3356 South Halsted Street, Tel. Virginia 7-8621. Mirė rugp. 3 d., 1960 m., 10 val. ryto. sulaukęs pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr., Šilelių parap. Lentinės sodžiaus. Amerikoje išgyveno 48 mūs. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Veronika (Brazauskaitė), sūnus Jonas Kasilauskas, marti Bernice, anūkė Phyllis, švogerkė Marijona Butkus, jos vyras Juozapas, mirusio pus brolio Jono Galdiko šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 2 broliai ir sesuo ir jų šeimos.

Priklausė Dariaus-Girėno American Legion Post No. 271, Teisybės Mylėtojų Dr-jai, Amerikos Liet. Piliiečių Pašalpos Klubui, Liet. Namų Savininkų (Bridgeporte) Draugijai, Liet. Ex-Minerių Draugijai ir Loyal Order of Moose.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugp. 6 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, marti ir anūkė. Laid. direktorius P. J. Ridikas, Telef. YArds 7-1911.

Netekus brangios motinos

A. + A.

VIKTORIJOS ČAPLIKIENĖS, dukreles Birutę ir Gražiną ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona, Juozas ir Dalia šulaičiai

A. + A.

MARIJONA TAMAŠAUSKAS

(KAZLAUSKAITE)

Gyveno 6112 S. Rockwell St.

Mirė rugp. 3 d., 1960, 12:15 val. ryto, sulaukus senatvės. Gimė Lietuvoje; kilo iš Šiaulių apskr. ir parap., Paulakių km. Amerikoje išgyveno 54 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 dukterys: Anne, žentas Luigi Zocchi, Stella ir Helen, 2 sūnūs: Peter, marti Maria ir Paul, marti Loretta, 2 anūkai, 2 broliai: Peter Kazlauskas ir John Kazlauskas, jo žmona Antanina ir jų šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko brolis Stanislovas su šeima.

Priklausė Tretininkų. Apaštalytės Maldos, Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų D-jai ir Teisybės Mylėtojų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks šešt., rugp. 6 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į švenč. P. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, sūnūs, marčios, žentas ir anūkai Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapą jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

DIDŽIAUSIA IR MODERNIAUSIA PAMINKLŲ DIRBTUVĖ CHICAGOJE

Pirkite tiesiog iš gamintojo ir sutaupysite!

John Savickas
Monuments
11849 So. Kedzie
Avenue,
Chicago 43, Ill.



Jūsų pasirinkimui didžiausias rinkinys gatavų pavyzdžių.

Dėl susitarimo (appointment) galite pašaukti kiekvieną laiką. Telefonai: BE 8-3632 arba BE 3-4718

Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 5 val. vak.

TROOST-PACHANKIS MONUMENTS

6819-21 So. Western
All Phones GR 6-3745

John W. Pachankis-Patch,
Vice-President

C. Vitkauskas-Vitkus,
District Manager

GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ
PASIRINKIMAS

— o —
Atdara kasdien ir sekm.

nuo 9 v. ryto iki 5 p.p.



A. + A.

VIKTORIJAI ČAPLIKIENEI mirus, dukterims Gražinai ir Birutei su šeimomis gilaus liūdėsio valandoje reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdžiū.

Irma Laisvėnaitė

PIRKITE DABAR TIESIOG NUG
MR. NELSON.
SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Tel. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VERTA
REpublė 7-8600 REpublė 7-8601

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GReenville 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWNhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Ambalansų patarna-vimas dieną ir naktį
Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dayse ir Reikale šaukite mus, tuojau patarnausime.
SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIOMS
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-8572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpe 2-1003
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET Tel. REpublė 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6872
VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th AVE. OLYmpe 2-5245 ir TOWNhall 3-9687

A Cunning Pet!



393-N



Mažieji pamylės šį gražų šunytį! No. 393-N yra iškarpą ir instrukcijas (anglių kalba). Su užsakymu atsiųskite 25c šiuo adresu —

DRAUGAS PATTERN DEPT.
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Gretesniais pristatymui pridėkite dar po 10c už kiekvieną iškarpą persiuntimui — first class

A Charming Pair



1486 10-20

Suknelė ir Bolero. No. 1486 su PHOTO-GUIDE instrukcijom (anglių kalba), popiering iškarpą galite gauti šių dydžių: Sizes: 16, 12, 14, 16, 18, 20. Per Krūtį 31 iki 40. Size 12, per Krūtį 32, suknei reikia 4 5/8 jardo 35-colių medžiagos; boleroi reikia 2 3/4 jardo.

Siųskite 35c kartu su užsakymu. Pažymėkite kokio dydžio.

DRAUGAS PATTERN DEPT.
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Gretesniais pristatymui pridėkite dar po 10c persiuntimui — first class

Platinkite "Draugą"

